



Železovský spravodajca

93701@pobox.sk

IX. ročník, september 2008

Mestské noviny

cena: 10,- Sk (0,33 €)

Z obsahu



Parkovanie - problém obyvateľov železovských sídlisk

3. str.



Spomienka na august 1968 - tematická dvojstrana.

8.,9. str.

**Mestské dni v Železovciach
12.-14. 9. 2008.**

Program na

4. str.

Augustové zasadnutie mestského zastupiteľstva:

Chyba v rozpočte, nepredaný Dom služieb, vyznamenaní herci a stredoškolský učiteľ

Po vyše roku od odvolania bývalej hlavnej kontrolórky, na augustovom, 19. zasadnutí mestského zastupiteľstva bol zvolený nový hlavný kontrolór mesta. Stal sa ním Ing. Pavol Farkas z Nových Zámkov, absolvent Ekonomickej univerzity v Bratislave a v súčasnosti študent na Vysokej škole práva v Bratislave. Tak kvalifikácia, ako aj zdokladované skúsenosti z postu asistenta audítora a hlavného kontrolóra na čiastočný úväzok vo Veľkom Lapáši presvedčili poslancov

o tom, že zrejme konečne našli svojho človeka.

Rozbory hospodárenia základných škôl a správy o pripravenosti škôl na nový školský rok vyvolali diskusie v niekoľkých rovinách. Poslanec Peter Martosy zdôraznil, že výška financovania škôl je úmerná počtu žiakov, preto sa treba zamerať na propagáciu mestských škôl. Gabriel Melczer sa vyjadril, že v materiáloch o pripravenosti škôl chýbajú väzby na nový školský zákon, ktorý platí od septembra. Dôvod

tkvie v tom, že školám boli metodické usmernenia dodané až po vyhotovení správ určených na zasadnutie MsZ. Viceprimátor Pavel Polka očakával väčšiu aktivitu od centra voľného času, najmä počas prázdnin. Nakoniec poslanci správy vzali na vedomie, avšak v súvislosti so zložením školských rád a VZN o školských poplatkoch sa uzniesli na tom, že v septembri sa zídu na mimoriadnom zasadnutí MsZ.

Rozsiahlejšie reakcie vyvolal rozbor hospodárenia mesta za

prvý polrok. Kameňom úrazu bola matematická chyba v rozpočte vo výške asi 3,5 mil. Sk (116 178,70 €), na ktorú sa prišlo až v lete, hoci rozpočet bol počas roka upravovaný už trikrát. Poslanec Martosy navrhol finančný postih zodpovedného pracovníka ako krok k racionalizácii úradu. Ján Cserba aj v mene rady úseku upozornil na nízke plnenie kapitálového rozpočtu v oblasti grantov a projektov.

→ 2. str.

Tekovské nebude proti železovskému

„Na základe rokovaní s riaditeľom Tekovského múzea Jánom Danom sa zdá, že zriadeniu múzea v Železovciach nič vážneho nestojí v ceste,“ vyhlásila koncom augusta Alžbeta Kádašiová odpovedajúc na otázku o stave tohto procesu. Podľa riaditeľa môže mesto zriadiť múzeum, vystavené predmety sa prevedú prostredníctvom výpožičky a budova je aj teraz v majetku mesta. Už na septembrové zasadnutie mestského zastupiteľstva má byť pripravený materiál, ktorý sa podrobnejšie zaoberá podmienkami zriadenia múzea a finančnými súvislosťami tohto kroku.

(ck)



Deň Svodova prilákal 26. júla opäť mnoho návštevníkov.

Foto: (Šh)

Chyba v rozpočte...

1. str. →

Primátor navrhol poslancom, aby skoncipovali a doručili určité svoje predstavy o budúcoročnom rozpočte, z ktorých sa vytvorí niekoľko variantov návrhu rozpočtu na rok 2009. Napokon správy zobrali poslanci na vedomie a odporúčili opraviť rozpočet formou ďalšej zmeny. Primátorovi odporúčili prehodnotiť spoluprácu s poradenskou spoločnosťou EUFC z pohľadu ukazovateľov úspešnosti europrojektov. Zastupiteľstvo schválilo rozbor hospodárenia mestskej knižnice, zmenu organizačnej štruktúry samosprávy mesta, VZN č. 2/2008 – trhový poriadok príležitostného trhu Mestských dní, dodatok k pracovnému poriadku mesta a 3/2008 – rokovací poriadok MsZ.

Zastupiteľstvo rokovalo o žiadostiach o odpredaj mestského majetku. Najzaujímavejšou bola nepochybne žiadosť miestneho podnikateľa o odpredaj Domu služieb za 5 mil. Sk (165 969 €). Niektorí poslanci naznačili, že nevylučujú, že by predaj budovy podporili, ale za vyššiu cenu. „Z príjmu by sme mohli opraviť Slobodáreň,“ navrhol Vojtech Toma-

šovič. Najmä Irena Turzová považovala cenu za mimoriadne nízku, ako porovnanie uviedla predaj budovy bývalého Veposu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Poslanci predaj Domu služieb neschválili.

Zastupiteľstvo bez vážnejších výhrad zrušilo redakčnú radu našich novín. Alternatívou redakčnej rady majú byť externí redaktori a spolupracovníci, avšak smernica na ich odmeňovanie nedostala zelenú, bude opäť prerokovaná na jednom z najbližších zasadnutí MsZ. Rozhodlo sa o udelení mestských vyznamenaní: cenu Pro Urbe dostane Ági Gubíková a Attila Mokos, Cenu primátora Róbert Straka.

Mesto podáva v súčasnosti dva projekty, na ktoré bolo potrebné odsúhlasiť spolufinancovanie: na projekt s názvom Združený zberný dvor odpadov Želiezovce s rozpočtom 7 534 686 Sk (250 105,75 €) odsúhlasili poslanci spolufinancovanie vo výške 376 734 Sk (12 505,27 €), na projekt Rekonštrukcia, prístavba a modernizácia materskej školy na Ul. SNP 9 odsúhlasili 5 %-né kofinancovanie vo výške 1 312 000 Sk (43 550,42 €).

V závere rokovania v rámci interpelácií sa poslanci venovali ďalším závažným témam: obchodovanie s prihlásením sa na trvalý pobyt, vyčísňanie rómskych detí a mladistvých na cintoríne, otázka parkoviska pri Supermarkete, úspešnosť europrojektov, kvetinový záhon, ktorý obme-

dzuje dopravu na Mierovej ulici, častý hluk z terasy pivárne na Petófiho ulici, inštalácia nových monitorovacích kamier, zablokované účty mesta počas niekoľkých dní v auguste. Niektorým z týchto tém sa venujeme v tomto čísle našich novín, ďalšími sa budeme zaoberať v blízkej budúcnosti. (ik)



Špeciálna kynologická záchranná služba Slovakia usporiadala začiatkom septembra medzinárodné stretnutie za účasti domácich, českých, poľských a maďarských záchranárov. Na oficiálnom otvorení podujatia sa zúčastnili vrcholní predstavitelia policajného zboru, rôznych partnerských organizácií a úradov. Cvičenie bolo zamerané na vyhľadávanie osôb v ruinách a hospodárskych objektoch. O podujatí budeme podrobnejšie informovať v ďalšom čísle našich novín. (ok)

Tri otázky o rozpočte pre poslanca Tibora Csengera

Mestské zastupiteľstvo prerokovalo rozbor hospodárenia mesta za prvý polrok. Aké závery ste vyvodili z predloženého materiálu?

– Rozbor hospodárenia za prvý polrok neodráža verne rozpočet, je podľa mňa trochu mätúci, keď určité výdavky sú zaúčtované do iných kapitol. Sumy „sedia“, ale podľa účtovníctva nemám presný prehľad o výdavkoch. Pri najbližšej úprave rozpočtu bude potrebné tieto dáta zosúladiť. Ako príklad by som uviedol mestské služby, v rámci ktorých niektoré položky prekračujú adekvátne plnenie rozpočtu, v prípade iných je zas čerpanie veľmi nízke. Výdavky na mestskú zeleň prekročili plánované objemy, v oblasti údržby mestských komunikácií čerpanie zaostáva.

Iné postrehy z oblasti čerpania rozpočtu?

– Podľa mojej mienky má mesto príliš nízky rozpočet. Vychádzajúc z kapitoly mestských služieb – verejná zeleň a údržba mesta – výdavky na ne sú veľmi vysoké v pomere k celku, asi 20 %. Pre mňa to znamená, že výška rozpočtu nie je dostatočná a nezvyšuje sa takým tempom, ako výdavky v spomínanej oblasti. Zvyšujúce sa ceny energií a mzdové úrovne zase sťažujú znižovanie výdavkov, teda sa musíme upriamiť na zvyšovanie príjmov. Východiskom je preto zvýšenie mestských príjmov, a to prostredníctvom finančných príspevkov z projektov, ktoré sa „prelejú“ cez rozpočet. Poslanci i obyvatelia mesta očakávajú, že tieto finančné prostriedky sa v meste objavia, čím zmenia obraz i pomery rozpočtu. Nie je jedno, či na údržbu ide 10 alebo 20 % z ročného rozpočtu.

Ako by ste prijali spôsob prípravy mestského rozpočtu, podľa ktorého by poslanci označili najdôležitejšie úlohy a činnosti svojich úsekov na budúci rok, v rámci prvého rokovania by sa potom tieto návrhy okresali a zracionalizovali a reálny rozpočet by sa zostavil na základe očisteného sumára týchto činností?

– Kým máme takýto rozpočet, je táto predstava iluzórna. Ak len každý poslanec označí miliónovú investíciu, je otázne, či sa nájde na budúci rok 12 miliónov (398 327 €) na tieto ciele. Je však ťažké o tom vyjadriť ucelený názor. Máme rozvojový program, v ktorom sú zachytené podstatné priority a činnosti. A tie sú dané.

Ďakujem.

(ky)

Dohoda sa rodila ťažko

Dňa 21. júla sa zišlo mestské zastupiteľstvo na mimoriadnom zasadnutí, aby schválilo dohodu o spolupráci medzi mestom a spoločnosťou Hydroenergia, ktorá bola na predchádzajúcom zasadnutí vybraná na realizáciu projektu výstavby malej vodnej elektrárne. Hoci po hlasovaní poslancov z 3. júla to mala byť formalita, opak bol pravdou. Poslanci diskutovali o každom detaile: či má zmysel schvaľovať každú zmluvu zastupiteľstvom, čomu bude vlastne dohoda slúžiť, či netreba viac konkrétností... Róbert Gulyás spomenul prípad v Šarovciach, kde sa začala malá vodná elektrárňa budovať, ale nedokončila sa. V súvislosti s tým sa spýtal, prečo dohoda neobsahuje penalizačnú časť pre prípad, ak by partner neplnil požiadavky mesta. Pavel Polka vyzdvihol, že ide o možnosť skultúrenia povodia rieky a podpory programu biodiverzity. Nakoniec poslanci dohodu schválili. Schválili aj dodatok k poriadku odmeňovania, podľa ktorého sa zvyšuje odmena viceprimátorov. (cy)

Parkovanie pred činžiakmi – problém čakajúci na riešenie

Na jednom z nedávnych zasadnutí mestského zastupiteľstva bola tlmočená požiadavka občanov – niektorých obyvateľov bytových domov v Čínskej štvrti, ktorí by si chceli od mesta prenajať parkovacie miesta



pred činžiakmi. Kým ešte pred niekoľkými rokmi obyvateľom bytoviek parkovanie nespôsobovalo žiadne problémy, v ostatnom období, najmä vo večerných hodinách, sú voľné parkovacie miesta pred bytovkami takmer raritou.

„Mesto oficiálne nemá parkovacie mies-

ta, nie sú vyznačené, preto v tomto prípade by mohlo ísť len o prenájom pozemkov,“ povedala koordinátorka referátu ekonomiky a hospodárstva Marianna Šedivá. Na základe toho odznela konštatácia, že teoreticky je možné prenajať pozemky pred bytovými domami pre záujemcov, tých je však veľa, preto takéto riešenie by nebolo úplne spravodlivé.

Právny poradca mesta Dr. Jozef Nyúl skonštatoval, že podľa nedávneho rozhodnutia Ústavného súdu sú podobné aktivity samospráv nezákonné, pretože takýmto spôsobom nemôžu byť uzavreté žiadne zmluvy o parkovaní a úhrada sa nemôže realizovať formou miestnych poplatkov či daní. Podľa tohto rozhodnutia patrí parkovanie do oblasti služieb, za ktoré sa platí. Pritom nemôže ísť výlučne len o poskytnutie miesta.

Musí sa poskytovať služba, teda určité plnenie za úhradu. Službou môže byť napríklad stráženie parkoviska. Istým riešením „na hrane“ by mohol byť spomínaný prenájom určitej plochy na všeobecné účely, kde by záujemca mohol napríklad aj parkovať.

Určite by bolo mnoho záujemcov, ktorí by boli ochotní za kúsok pozemku zaplatiť, len aby mali istotu, že keď sa večer vrátia domov, môžu svoje auto zaparkovať priamo pred svojím vchodom a nie o niekoľko desiatom metrov ďalej, ak vôbec voľnú parkovaciu plochu nájdú. I v prípade súhlasu mesta by však bolo otáznave, ako by si títo nájomníci dokázali zabezpečiť svoje miesta na parkovanie pred ostatnými šoférmi. Podľa právniky je diskutabilné, kto by bol napríklad zodpovedný za to, ak danú parcelu obsadí cudzie vozidlo, keďže fyzické ohraničenie plotom alebo iným spôsobom neprichádza do úvahy.

Diskusia na túto tému napokon vyústila do logického konštatovania, že mesto by najprv malo vyznačiť miesta na parkovanie, až potom riešiť podobné otázky. Otázka vytvorenia ďalších parkovacích kapacít – parkovísk či garáží – zostala pritom stále nezodpovedaná. Ako nás však informovali na referáte výstavby MsÚ, pripravuje sa materiál mapujúci možnosti parkovania v meste, pre plánované parkovisko pri Dome kultúry sa dokonca spracováva realizačný projekt, ktorý by mal byť hotový v septembri.

(ik)

Ceny tepla v Želiezovciach výrazne nevzrastú

Spoločnosť Tengero Brno, a.s., prostredníctvom svojej organizačnej zložky na Slovensku spravuje v našom meste od roku 2005 časť bytov a vlastní tepelné hospodárstvo. Hlavnou úlohou želiezovskej prevádzky v tomto období je prechod na obnoviteľné zdroje, čo v našom prípade predstavuje biomasu, konkrétne slamu a centralizáciu výroby a distribúcie tepla. Ešte v tomto roku plánujú na svoj vykurovací systém pripojiť objekt mestského úradu, mestskej polície a objekt súkromných stomatológov. Objekt nemocnice bol pripojený ešte v minulom roku. Do konca roka má prebehnúť I. etapa prestavby kotolne na Mierovej ulici na systém spaľovania biomasy, ktorá sa má stať centrálnym tepelným zdrojom. V súvislosti s tým sa počas júla vyriešilo premiestnenie garáží stojacich pri zadnom vchode do kotolne. „Keďže s premiestnením garáží sú spojené značné výdavky, dohodli sme sa s mestom, že náklady na pripravenosť nových pozemkov pre garáže znáša mesto a náklady na samotné premiestnenie naša spoločnosť,“ hovorí Tibor Ešek, prevádzkový

riaditeľ organizačnej zložky. Podľa riaditeľa prechod na biomasu nespôsobí zhoršenie kvality bývania v priľahlých činžiakoch, ani doprava sa nezvýši do takej miery, aby bola rušivá: „Budú len minimálne, nevyhnutné zásoby. Zásobovanie bude prebiehať starou komunikáciou, ktorou sa zásobovalo aj uhlím – zozadu, zo Štúrovej ulice. V zimných mesiacoch prejdú zaplachtené nákladné autá 3–4 razy denne, zvyčajne v pracovných hodinách. V prechodnom období to bude raz za deň, v lete raz–dvakrát do týždňa. V žiadnom ohľade to nebude ako s uhlím.“ Prechod bude postupný, predpokladá sa do konca tohto roka, pričom kotly na zemný plyn budú ponechané pre prípady vykrytia výkonových špičiek, či nepredvídaných udalostí.

Ako sa prechod na biomasu premietne do cien pre konečného odberateľa, spýtali sme sa Tibora Ešeka: „Sme v štvrtom roku nášho pôsobenia v Želiezovciach. Môžeme konštatovať, že v objektoch, kde aj spravu-

jeme byty, občania už piaty rok platia rovnaké mesačné zálohy. Samozrejme okrem ojedinelých prípadov, kedy bolo nevyhnutné optimalizovať zálohy z dôvodu skutočných individuálnych spotrieb teplej úžitkovej vody. Keď

zemného plynu, ktorý tvorí 60 % z ceny tepla. Od roku 2005 dodnes vzrástli ceny plynu asi o 28 %, pričom naše ročné náklady sa pohybujú na úrovni roka 2005. Tento trend by sa mal zachovať aj v nasledujúcich rokoch



sme za rok 2005 vracali asi 30 %-ám našich konečných spotrebiteľov preplatky, o rok neskôr to už bolo vyše 50 % a za minulý rok až 90 % obyvateľov dostávalo späť preplatky. To všetko pri náraste cien vstupov, najmä

práve vďaka prechodu na nové technológie, ročné náklady na teplo by sa teda nemali výrazne meniť. Keby sme zostali len pri zemnom plyne, skôr či neskôr by sme museli podstatne zdvihnúť ceny tepla.“

(ic)

Deň Svodova

Každý, kto prešiel v posledné júlové sobotné ráno stredom Svodova, nemohol si nevšimnúť, že sa chystá čosi veľké. Pripravené altánky, miesta pre množstvo divákov, vyzdobené priestranstvo pred kultúrnym domom, kútik s hrami a tvorivými dielňami pre deti, prvé taktý veselej hudby, vôňa trdelníkov či pripravovaných dobrôt v bufete..., ruch, jemný, ale takejto akcii prislúchajúci zhon... to všetko nasvedčovalo, že akcia, ktorá sa pripravuje, bude mať veľký rozsah. Veď je pripravovaná pre všetkých Svodovčanov a pre ich milých hostí. Každý, kto prišiel, svojou účasťou ocenil úsilie a snaženie všetkých organizátorov z Občianskeho združenia Svodov, mohol vnímať, že ten ruch a zhon sa pomaly mení na začiatok ďalšieho, už druhého svodovského dňa, ktorý má byť akýmsi tradičným spomienkovým dňom osláv 850. výročia prvej písomnej zmienky o Svodove pred dvoma rokmi.

Každý, kto stihol začiatok a slávnostné otvorenie Dňa Svodova, mohol si z úst viceprimátora mesta Pavla Polku vypočuť, že "...vo Svodove sa oplatí žiť...", že Svodov sám žije a dýcha čímsi dynamickým a aktívnym. A je to tak. Svodov naozaj žije. V túto peknú letnú sobotu žil hudbou a tancom a veselým slovom, ktoré bolo divákovi ponúkané vystúpeniami slovenských i maďarských folklórnych súborov či skupín, tanečníkmi,

mažoretkami, spevákmi a tento rok i divadelníkmi. Dlhý a bohatý, žánrovo i tematicky pestrý kultúrny program bol miestami prerušovaný prestávkami, ktoré však slúžili najmä na to, aby zaktivizovali i divákov – Svodovčanov. Mohli sa zúčastniť ochutnávky zákuskov a koláčov svodovských gazdiniek, ktoré sa zapojili do avizovanej súťaže o naj...svodovský zákusok. Diváci hlasovali,



mlsné jazyčky ochutnávali a oceňovali chuť, vzhľad, nápaditosť.

Každý, kto videl pripravený program svodovského dňa, ocenil jeho pestrosť a výbornú uvoľnenú atmosféru. Každý, kto ho videl až do konca, zaregistroval pripravovanie večer-

nej zábavy na ulici, ktorá sa pomaly a plynule s nastupujúcim šerom rozbiehala. Najprv len niekoľko rozpačitých párov, zatancujúcich si jeden – dva tance. No čím viac nastupovala tma, čím menej sa okolo dospelých motalo detí, ktoré sa, často i nasilu, poberali spinkať, tým viac sa rozvíril prúd zábavy, tanca a spevu. Svodovčania sa zabávali naozaj naplno, prialo im počasie i dobrá atmosféra. No tú

museli vytvoriť oni sami. Dobrou náladou, veselým rozprávaním sa so známymi, tancom s najbližšími a najmilšími po boku, pripíjaním dobrým vínom s priateľmi, kamarátmi, susedmi. Tak to je. Atmosféru nerobia len altánky, svetlá, hudba a vôňa, tú robia najmä ľudia. Tí, ktorí prídu a tešia sa z každého pekne prežitého dňa.

Každý, kto prišiel a prežil svodovský deň, to vie. Cítil to a bude si to ešte dlho pamätať. Každý, kto neprišiel, môže ľutovať.

Znova sa potvrdilo, že tam, kde sa chce, sa dá. Dá sa pripraviť krásne podujatie. No i na to treba najmä ľudí. A Svodov je znova dôkazom toho, že elánu, entuziazmu a chuti treba nechať zelenú. Až potom môžeme prežiť niečo pekné. Až vtedy sa „oplatí žiť...“.

Juliana Hanzová

Program Mestských dní v Želiezovciach

12. 9. 2008, piatok (Dom kultúry)	17:00	Silák Emil – detský program Romana Mihálka a jeho priateľov z Levíc
17:00	1968–2008. Spomienka na august 1968. Výstava z podkladov Heleny Kossúthovej a Pavla Polku	18:00–20:00 Na tanečnej hostine – folklórny program zahraničných súborov (Dom kultúry)
		19:00–21:00 Interoperett 2008
18:00	Irigyelik a cigányok, hogy én Zsigulival járok... Potta Géza emlékére – premietanie filmu na počesť slávneho cigánskeho primáša zo Sniny	21:00 zábava, hudobná skupina Romix (Levice)
19:00	Putovanie po dolnom Pohroní vystúpenie Tanečného divadla HONVÉD (Budapešť)	14. 9. 2008, nedeľa
22:00	Tanečný dom s Tomášom Csehom a jeho priateľmi	08:30 Budiček s dychovkou Veselá kapela z Komárna
		10:00 Slávnostné zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Želiezovciach
13. 9. 2008, sobota (Námestie sv. Jakuba)	15:00	Jarmok ľudových remesiel
11:00–15:00	Tri želania. Detský program s CVČ	14:30 Hudobný program dychovky Veselá kapela z Komárna
14:00–18:00	Jarmok ľudových remesiel (tvorivé dielne ľudových remeselníkov – dekupáž, práca s hlinou, náramky z makramé, náhrdelníky z korálok, hlavolamy z dreva, drevené hračky atď.; zábavné atrakcie – býk na ródeo, surfingový simulátor, skákacie hrady pre deti)	15:30 Galaprogram Mestských dní 2008 – otvorenie
		17:00 Evergreeny s Marikou Godobou a Oľgou Szabovou (Bratislava)
15:00	Ľudová rozprávka Ribike – divadelná dielňa Epopoeia z Dunajskej Stredy	17:00 Folklórna paráda. Vystupujú: FS Jednota (Hložany – Srbsko), FS Boróka (Barcs – Maďarsko), MFS z Fótu (Maďarsko), DFS Tébláb (Budapešť), MFS Kincső (Želiezovce)
		19:00 Rockový koncert v autokempingu – Live Mirror, Olympic, Hard, Turbo, Kalapács, Peter Cmórik, Beatrice

V polovici júla sa v našom meste pod názvom Graffiti Jam 2 konal už druhý celoštátny zraz sprejerov. Organizovalo ho OZ Blue Art s Petrom Szusztorom a Petrom Ambrózaim s príspevím Mesta Želiezovce. Miestom bolo opäť oplotenie štadióna MŠK pri areáli Eurospinnu, kde sa pri Hip-hopovej hudbe, gulášoch, pive, najmä však pri bielom múre zišlo asi 20 sprejerov z celého Slovenska.

Peter Szusztor: „Očakával som viac ľudí, ale počasie bolo dobré i odozvy boli dobré. Ľudia sa cítili dobre, takže to bola vydarená akcia.“ Zástupca OZ Blue Art Gergely Fábián: „Ľudí bolo menej ako vlni, sprejeri však práve vďaka tomu mali väčší priestor a i tie diela boli kvalitnejšie, než vlni.“

Sprejeri pomaľovali rozprávkovými motívmi dve sololitové dosky, ktoré venovali deťom z oboch miestnych MŠ. Akcia mala i milý dozvuk, keď o niekoľko dní neskôr Peter Szusztor ozdobil mlyn na detskom ihrisku na Hviezdoslavovej ulici. (šh, foto: Gabriela Martosyová)



Detské ihrisko – pohlo sa to...

O budovaní detského ihriska medzi lokalitou Čikókert a reštauráciou Family Fantázia (styk Tržnej a Agátovej ulice) sa hovorí už dlhšie. Na májovom zasadnutí MsZ si poslanec Pavel Polka v rámci svojej interpelácie vyžiadala harmonogram prác. Veci sa napokon pohli. Po vyplnení náletových drevín a kríkov bolo potrebné priestor vyčistiť, splanirovať a odvieť odpad, na to však bolo potrebné zabezpečiť techniku. Vďaka iniciatíve poslanca Petra Martosyho, ktorý oslovil predstaviteľov spoločnosti AX Stavas, sa v sobotu 16. augusta za pomoci techniky (bager, nákladné autá) začali práce na úprave priestoru.

„Pre mňa je podstatné to, že práca, ktorá by inak stála takmer 100 tis. korún (3319 €), nevyšla mesto ani korunu. AX Stavas poskytla dopravu ako sponzor, naozaj ich stačilo len osloviť. Je to samozrejme z ich strany určitá kompenzácia za problémy so znečisťovaním prostredia, hoci ako som počul, aj v riešení tohto problému nastal určitý pokrok. Ak však chceme, aby sa mesto vyvíjalo, potrebujeme tu fungujúci priemysel. A s priemyslom sú vždy spojené aj nejaké problémy.“ - povedal Peter Martosy a dodal: „Keby tu takýchto úspešných firiem bolo viac, hneď by to to našim mestom vyzeralo lepšie.“

Podľa slov pracovníčky referátu životného prostredia a rekreácie MsÚ Ing. Gabriely Michlovej práce budú pokračovať terénnymi úpravami, výsadbou okrasných drevín, potom budú osadené atrakcie pre deti, vybudované parkovisko a obnovený chodník. (šh)



Jubilejný 5. ročník ľudovo-umeleckého tábora

Myšlienka organizovať letné ľudovo-umelecké tábory pri Hrone, v ktorých by sa deti učili ľudovým remeslám, tancom a hre na hudobných nástrojoch, sa začala realizovať pred piatimi rokmi. Keďže po zrušení MsOS (Mestské osvetové stredisko) bol Dom kultúry už bez právnej subjektivity, projekt na Ministerstvo kultúry SR bol podaný prostredníctvom Občianskeho združenia Sovi dom. Po zániku OZ v r. 2005 začal projekt zastrešovať neinvestičný fond Čistý prameň.

Jubilejný 5. ročník tábora sa konal od 10. do 16. augusta, podporili ho MK SR, Nitriansky samosprávny kraj, Maďarská umelecká a osvetová nadácia, Mesto Želiezovce, Ústav na výkon trestu odňatia slobody vo Veľkom Dvore a Regionálne osvetové stredisko v Leviciach. Zúčastnilo sa 85 detí od Galanty až po Veľký Krtíš, z Maďarska a Srbska. Výuku, ktorá prebiehala denne od rána až do neskorých večerných hodín, zabezpečovalo 12 pedagógov. Čo všetko sa deti naučili, predviedli rodičom i verejnosti v galaprograme dňa 15. 8. 2008 v Dome kultúry v Želiezovciach. (šh)

Nájde sa spôsob na ocenenie športovcov?

Až dvaja reprezentanti SR na olympijských hrách v Pekingu sú obyvateľmi nášho mesta. I keď sa do záverečných bojov nedostali, už len fakt, že splnili olympijský limit a dostali sa medzi najlepších športovcov planéty, je úctyhodný. Pri tejto príležitosti sa však vynára otázka, ktorú nám už v predchádzajúcom období položilo viac čitateľov našich novín: **Prečo sa v meste každoročne nevyhlasujú a neoceniajú najlepší športovci?** Istý čas sa takéto oceňovanie športových výkonov konalo vždy začiatkom roka, no už asi 4–5 rokov sa to nedeje. S otázkou hľadajúcou príčiny a možnú podporu sme sa obrátili na dvoch poslancov, ktorí sa asi najviac zaoberajú športovým dianím v meste. **Róbert Gulyás:** – Podľa mňa takéto ohodnotenie jednoznačne chýba a zatiaľ neviem o tom, že by sa niečo podobné pripravovalo. Je to spoločenská udalosť, akú by sme v meste potrebovali. Čo sa týka počtu ocenení, viem si predstaviť, že by sa ročne odovzdávali po tri ocenenia kolektívom i jednotlivcom. Kritériom by bola úspešnosť a vzorné reprezentovanie nášho mesta. **Ladislav Vékony:**

– Na tému vyhodnotenia najlepších športovcov v meste sme zatiaľ v rade úseku nehovorili, myšlienku obnovenia ich ocenenia by som však jednoznačne podporil. Myslím si, že sa na úspešných športovcov v rámci mesta akosi zabúda. Nebolo by na škodu pozdvihnúť úroveň športovej kultúry v meste. Úspešní športovci by sa tým mohli zviditeľniť. Je to dobrá myšlienka, určite urobím všetko pre to, aby sme obnovili túto tradíciu.

Poslanci by teda podporili takýto akt vzdania úcty za športové výkony. S týmto vedomím ostáva už iba pripraviť pozadie a štruktúru oceňovania a odmeňovania najlepších športovcov mesta – alebo za spolupráce dolnohronského združenia obcí aj regiónu. Keď sa už aj tento rok hovorilo o potrebe zorganizovania akéhosi mestského plesu, ktorý sa v budúcom roku zrejme aj uskutoční, čo tak spojiť tieto dve spoločenské udalosti – ples a ocenenie športovcov – v jedno kvalitné večerné podujatie? (ky)

Dnešné problémy sú dedičstvom z minulosti

O upozornení na znečisťovanie životného prostredia adresovanom firme AX Stavas na základe niekoľkých sťažností občanov, ktoré dostal MsÚ Želiezovce, sme už informovali (ŽS, marec 2008, str. 9). Nemenovaný predstaviteľ firmy nám vtedy poskytol len veľmi stručné vyjadrenie o tom, že na náprave tohto nepriaznivého stavu sa pracuje. Zároveň sa zrodila dohoda o spolupráci s mestom.

Po polroku sme sa rozhodli overiť si, ako sa

vanie dopravníkových pásov, najviac sa však očakáva od inštalácie špeciálnych filtrov. „Tieto filtre umiestňujeme na miestach prepádov materiálu na inú dopravnú cestu, jeden z nich stojí okolo 1 milióna korún (33 194 €). Zároveň však prispievajú k efektívnosti našej výroby, pretože prach predstavuje hodnotný materiál. Jeho návrat na dopravnú cestu namiesto rozptyľovania do ovzdušia, čo tieto filtre zabezpečujú, je tak aj šetrením materiálom. Zatiaľ máme zakúpené 4 takéto filtre a uvažujeme o zakúpení ďalších. Oboznamujeme sa aj s ďalšími technológiami, ktoré sa na zníženie prašnosti pri podobnej výrobe vo svete používajú, napríklad vytváranie vodnej clony pri nakládke a podobne a zvažujeme ich použitie.“

Jedným z plánovaných opatrení je vybudovanie oplozenia a vysadenie stromov v prednej časti areálu.

Mgr. Vladimír Jusko však pripomenul, že napriek všetkým doteraj-

ším i budúcim opatreniam ide len o obmedzenie prašnosti, pretože drvenie štrkopiesku na drobné častice, nakladanie a prevážanie tohto materiálu, bez prášenia nie je možné.

Tieto problémy sú dedičstvom z minulosti, kedy sa zrodili rozhodnutia odporujúce si v zámeroch. Tento priemyselný areál bol vytvorený v roku 1976, využíval ho vtedy Dopravná Bratislava, ktorý sa podieľal na stavbe Elektrárne v Mochovciach. No zároveň sa tu budovala aj záhradkárska osada. „Objekt sme kúpili v r. 2000 a bolo potrebné ho dať to poriadku, aby sme tu mohli začať výrobu. Pozemok však bol vlastnícky nevysporiadaný a my sme mali v rukách len kúpno-predajnú zmluvu. Nevedeli sme sa však dostať k projektovej dokumentácii, kolaudačnému rozhodnutiu... Museli sme pátrať po archívoch. Ide o jasný nesúlad zámerov v minulosti. Ten stav je však už daný. Nemôžeme začať ani my, ani občania, ktorí tu majú záhradky. Budeme naďalej robiť, čo je v našich silách, okrem spomínaných opatrení aj podporovaním mestských aktivít, pretože nám ide predovšetkým o dobré vzťahy...“

Firma AX Stavas finančne podporila Deň Zeme, podľa slov pracovníka referátu životného prostredia, rekreácie a pôdohospodárstva MsÚ v Želiezovciach Mgr. Alexandra Tótha možno povedať, že bola generálnym sponzorom. Sponzorsky sa podieľa aj na budovaní detského ihriska pri reštaurácii Familly Fantázia (viac na str. 5) (šh)

V tábore sa lúčil gitarista

I keď počasie príliš nerozmaznávalo účastníkov druhého tábora skupiny Nautilus, na ich nálade to nič neubralo, naopak, dážď a blato akoby vystrihnuté z filmu o woodstocksom festivale tomuto podujatiu pridalo na osobitosti. Skupina Nautilus, v ostatnom čase stále viac získavajúca na kvalite i známosti, pozvala po vzore iných skupín fanúšikov rockovej hudby do tábora, tento rok už do druhého ročníka. Ten však v klasickom ponímaní táborom nebol, o to viac však bol vydareným festivalom. Dňa 2. augusta sa hudobný sviatok začal už predpoludním a skončil sa nadržanom. Na pódiu sa vystriedali: Heaven's Drink (HU), Darwin Theory (SK), Modestly (SK), Vendeatha (SK), Margot (SK), Kerecsen (SK), Left (HU), Connektor (SK). Vyvrcholením dňa bolo vystúpenie skupiny Rómeo Vézrik zo Šamorína, domácich Nautilus a Aurory z Győru a deň – presnejšie noc – uzatvárala domáca kapela Ayers Rock. Hostiteľ podal očakávaný výkon upriamený na publikum, celkový výkon speváka Piciho nezatienilo ani zachrípnutie, gitarista Gabóca odišiel kvôli koncertu zo svadobnej hostiny, Kovi pri bicích bol istým bodom skupiny, Pejó sa snažil na maximum, pretože – ako sme sa na koncerte dozvedeli, opúšťa skupinu. O jeho nástupcovi sa ostatní rozhodujú, na koncerte v Nýrovciach vyskúšali napríklad miestneho Csabu Pólyu. Konečné rozhodnutie má padnúť v dohľadnom čase (kp)

Policaisti odhalili drogového dílera

Levíckí a nitrianski policajti disponovali informáciou, že v meste Levice žije cudzinec, u ktorého sa dajú telefonicky objednať a potom zakúpiť drogy. Získané informácie polícia preverovala a zaskratko zistila, že občan Ruskej federácie, ktorý má povolený pobyt na území Slovenskej republiky, skutočne distribuuje najmä marihuanu a pervitín. Dňa 2. 7. 2008 asi o 21.00 hod. ho policajti zadržali v Želiezovciach a našli u neho okrem hotovosti v rôznych menách, v celkovej sume asi 160.000,-Sk (5311 €), aj zatavenú injekčnú striekačku s obsahom 2 cm3 bieleho prášku a rastlinný materiál schovaný v peňaženke. Cudzinec nebol našej polícii celkom neznámy, v minulosti už bol obvinený z inej trestnej činnosti. Vyšetrovateľ obvinil 40 ročného páchatela z drogovej trestnej činnosti, za ktorú mu hrozí 4 až 10 rokov väzenia a dal podnet prokuratúre na väzobné stíhanie páchatela. (krpz)



AX Stavas, s. r. o. sa zaoberá ťažbou a úpravou prírodného hutného kameniva.

pracuje na náprave. Vybrali sme sa do areálu firmy, ktorý sa nachádza na druhej strane Hrona smerom k Sikenici, kde nás privítal konateľ AX Stavas, s. r. o., Mgr. Vladimír Jusko.

„Najviac sťažností bolo na prášenie, najmä v súvislosti s výrubom stromov, ktoré rástli po obvode nášho areálu. O povolenie výrubu sme požiadali z dôvodu, že tieto stromy bránili našej výrobe, pretože tam, kde sa vyrába z čistého prírodného materiálu, nemôže byť množstvo listia... Po vyrúbaní sa navyše ukázalo, že stromy boli prehnité a v krátkom čase by padli samé od seba, alebo pod náporom prudšieho vetra. Možno povedať, že predstavovali reálne nebezpečenstvo pre okoloidúcich. Napriek tomu sme mestu ponúkli finančné prostriedky na výsadbu nových stromov, druh a miesto si určí mesto.“

Ako nám Mgr. Vladimír Jusko názorne predviedol, k prášeniu dochádza aj rýchlym prejazdom motorových vozidiel areálom, preto pred vstup do areálu umiestnili dopravnú značku povoľujúcu maximálnu rýchlosť jazdy 5 km/h.

„Najskôr sme povolenú rýchlosť znížili z 20 na 10 km/h, ale aj pri tejto rýchlosti dochádzalo k víreniu prachu, preto sme ju znížili na 5 km/h. Naši zamestnanci si už zvykli a túto rýchlosť dodržiavajú, neplatí to však o všetkých našich zákazníkoch, mnohokrát domácich, ktorí prichádzajú na svojich motorových vozidlách po materiál.“

Ďalším opatrením je postupné prekry-

Rušný augustový víkend v blízkej Mekke motoristov

NÝROVCE (ck) – V ostatnom období málo využívané miestne futbalové ihrisko zažilo v polovici augusta rušný víkend, i keď nie vďaka najrozšírenejšiemu kolektívnemu

ostatnej dobe aj westernových jazdcov – si prví menovaní dali rande na pozvanie miestneho Motoklubu Reborned Flames, ktorý zorganizoval zraz motoristov. Viac ako sto



športu. V blízkej pevnosti motoristov – a v predvídavo podporuje obec spoločenské

motoriek – a motorkárov, omnoho viac účastníkov, koncerty, zaujímavé motoristické súťaže, okružná jazda, zvitane sa so starými známymi, nové známosti, priateľstvá... - áno, aj trochu ruvačky – takéto udalosti sprevádzali dva slnečno-zamračené augustové dni na futbalovom ihrisku, aj taký bol zraz motoristov v Nýrovciach v roku 2008.

Tak domáci obyvatelia, ako aj návštevníci obce môžu s uznaním konštatovať, ako nápomocne a

iniciatívy. Len najčerstvejší príklad rovno zo spomínaného podujatia: samospráva dala na priestranstve pri futbalovom ihrisku postaviť krásnu drevenú javiskovú konštrukciu, ktorá mala na zraze motoristov svoju premiéru. Poznajúc iniciatívu Nýrovčanov môžeme očakávať, že kryté pódium bude využité ešte nespočetnekrát. Počas prvej skúšky poslúžilo na výbornú, za to sa mu dostalo pocty, že mohlo privítať maďarskú metalovú stálicu Pokolgép. Počas dvoch dní vystúpili ešte skupiny: Trapéz, Rockin' RockCats, Nau-tilus, Stress, Blind Mans Buff, Devil Strett 13, Darwin Theory a RB-Rock. Zdalo sa, že účastníkov opatrovali aj nebeské sily, keďže v piatok dejisko nezasiahla blížiaci sa veľká búrka, v sobotu zas prítomných potešil spln Mesiaca, akoby doplnok javiskovej show. Celkovo možno konštatovať: bola to vyda-rená akcia, trochu rock'n'rollu, trochu ben-zínovej romantiky, pivo chladené, dievčatá pekné. Dovidenia o rok! (ck)

Prekonajte strach z investovania

Máte obavy z investovania? Ponúkame vám 5 spôsobov, ako ich prekonať.

Mnohé veci, ktoré sme v živote robili prvýkrát, v nás vyvolávali obavy.

Napríklad naučiť sa bicyklovať, prvý príchod do školy, učiť sa šoférovať, založiť si rodinu a pod. Investovanie nie je výnimkou. Predstava, že by ste stratili peniaze, je hrozná. Aj skutočnosť, že súčasná ekonomika už prežívala aj lepšie časy, vás asi príliš nepovzbudí. Áno, investovanie do akciovanej burzy má svoje riziká. Ale keď podľahnete svojim obavám, uniknú vám niektoré fantastické príležitosti, na ktorých koncoch sú čísla s mnohými nulami.

V súčasnosti je naozaj vhodná doba sa zaprieť a začať investovať. Jarný zosuv burzy môžete považovať za výpredaj a dobrú príležitosť na nákup predtým, ako sa ceny pohnú opäť nahor.

Ak podľahnete svojim obavám, zabrzdia vás. Ak sa chcete finančne pohnúť vpred, musíte investovať do svojej budúcnosti. V ďalších riadkoch popíšeme 5 najbežnejších výhovoriek a ponúkame stratégiu, ako ich pri investovaní prekonať.

Obava č. 1: Nechcem stratiť všetky svoje peniaze.

Riešenie: Diverzifikujte - rozložte si svoje peniaze.

Ak vlastníte akcie jednej firmy

alebo investujete do jedného odvetvia, ohrozuje to váš konečný cieľ. Pamätajte sa na technologickú bublinu v r. 2000? Podielový fond je vhodnou cestou k diverzifikácii, pretože zaručuje vlastníctvo desiatok akcií v jednom fonde.

Najjednoduchšie je investovať do fondu fondov. Tieto fondy investujú do iných fondov, takže spektrum vlastnených akcií je naozaj široké. Ak ste konzervatívnejším typom, môžete investovať do vyváženého fondu, ktorý vlastní akcie aj dlhopisy.

Ale pamätajte si, že na dosiahnutie svojho cieľa by vám najvyššiu výnosnosť mali poskytnúť akcie.

Obava č. 2: Ako budem vedieť, kedy je najlepšie investovať? Riešenie: Riešenie.

Kryštálová guľa, predpovede, kedy burza vzrastie a kedy padne, nejestvuje. Jestvuje však jednoduchá stratégia, ktorá vylúči tieto pochybnosti. Volá sa riedenie a je to pravidelné investovanie konštantnej sumy, či už mesačne alebo štvrťročne. Investovaním v intervaloch nakupujete viac pri poklese a menej pri raste burzy, čím vlastne vyhladiť jej výkyvy. Táto stratégia vylúči z investovania emócie – je to žalúdok zvierajúci pocit investovať do padajúceho trhu, ale investovanie sa stane menej

skľučujúce.

Obava č. 3: Nemám nervy na burzové výkyvy.

Riešenie: Zabudnite a nemyslite na svoje investície.

Ak budete posadnutí sledovaním vašej investície deň za dňom či týždeň za týždňom, budete náchylný do nej zasahovať namiesto toho, aby ste dodržiavali váš dlhodobý plán. Odhliadnuc od toho, že nebudete môcť spať.

To ale neznamená, že z času na čas neprehodnotíte výsledky vašej investície.

Obava č. 4: Na investovanie nemám čas, ani vedomosti.

Riešenie: Kúpte si fond, ktorý kopíruje burzu.

Ak začínate investovať a nie ste si istý, čo robíte, netvárite sa, že to viete. Pravdou je, že väčšina manažovaných fondov zaostáva za fondmi, ktoré kopírujú burzu. Ak manažéri, ktorí majú na to čas, vzdelanie a kompenzáciu, nedokážu mať lepšiu návratnosť ako burza, neobávajte sa, nedokážete to ani vy.

Tieto fondy sa nazývajú indexové, pretože sa nesnažia prekonať burzový index-ukazovateľ, ale ho kopírujú. Tým zaručujú takmer rovnakú návratnosť. Môžete časť svojej investície vložiť do amerických, európskych, ázijských

fondov, ktoré kopírujú ich príslušné burzové indexy.

A ešte jedna vec. Upíšte sa im na pravidelné zážky z bankového účtu.

Obava č. 5: Čo ak budem potrebovať peniaze?

Riešenie: Určte si jasný cieľ a investujte podľa toho.

Predtým, ako začnete investovať, napíšte si na papier, prečo investujete a čo si myslíte, kedy budete peniaze potrebovať. Ak budete potrebovať peniaze do troch či piatich rokov, ochrana investície bude prvoradá. Vložte si peniaze tam, kde budú bezpečne uložené, napr. do peňažného fondu alebo na viazaný účet s vyššími úrokmi. Ale pamätajte na to, že ak budete potrebovať peniaze skôr, budete musieť zaplatiť penále.

Ak chcete investovať dlhodobo, vašim cieľom je rast. Investujte peniaze do podielového fondu, ktorý vlastní prevažne akcie. Ak budete potrebovať peniaze súrne, ako vždy, budete musieť zaplatiť dane.

Pamätajte si:

Peniaze robia peniaze. Ľudia pracujú pre peniaze. Investovaním však peniaze pracujú pre vás.

Erin Burt

Kiplinger Magazine

Preklad Norbert Paul, nezávislý analytik NYSE, NASDAQ

1968...

Opäť sa spomína a pripomína. Prešlo už 40 rokov. Spomína a pripomína sa slobodne. V rozhlase a televízii bežia dokumenty...

Ešte pred devätnástimi rokmi by namiesto dokumentov išla Angelika. Aby sa nespomínalo. Aby čo najmenej ľudí pochytila zvedavosť pozrieť sa na námestie v Prahe, Bratislave a možno aj inde, kde sa našlo niekoľko jedincov, ktorí sa rozhodli spomínať kolektívne a verejne. Spomínať a pripomínať. A provokovať...

Ja nemôžem spomínať, v auguste 1968 som ešte nežil. Narodil som sa až vtedy, keď sa celé 60-te roky rozplynuli a u nás sa začalo „normalizovať“. Vtedy som si to neuvedomoval a neskôr bolo už všetko „normálne“. Nie však úplne...

Asi každý z našej generácie cítil, že je tu niečo, o čom sa nehovorí, ale ani úplne nemlčí. A ak sa o tom hovorí, tak inak, a nie tak, ako to bolo. A inak sa o tom skoro každý hanbí hovoriť a tak o tom radšej ani nehovorí. A ak hovorí, tak len v súkromí. Niečo, o čom sa rodičia boja hovoriť so svojimi deťmi. Aby sa náhodou niekde nepreriekli a nenarobili tak problémy sebe aj im. Strach, hanba alebo pragmatizmus. Menej vedieť – ľahšie zostať „normálnym“. Alebo tak aspoň vyzeráť.

Mladí ľudia však neradi bývajú „normálni“. Aspoň vtedy to tak bolo. Vedieť, že sú zakázané filmy, ktoré neuvidíme v televízii ani v kine, že je zakázaná hudba, ktorá môže znieť len doma zo starých platní, že sú zakázané knihy... A tak sme vedeli, kto je Karel Kryl, Marta Kubišová...

Meno Dubček znelo tak zvláštne... Samozrejme, bola vtom aj príchut' zakázaného ovocia. Sem-tam niekto našiel niekde na povale staré noviny, časopisy a samozrejme, počúval sa Hlas Ameriky, Slobodka...

Udalosti roku 1968 sa vtedy dostali aj do učebníc. Na žiadnu hodinu dejepisu sme nečakali tak, ako na tú jednu. Čakali sme na výklad, na „Zapište si do zošitov“. Nedočkali sme sa. Nebol výklad, nepísali sme si poznámky... Keď si profesorka prečítala názov učiva „Krizový vývoj v strane a spoločnosti po 13. zjazde...“, praštila učebnicou o stôl so slovami: „Naštudujte si to sami, ak chcete!“. A to bolo všetko...

V novembri 1989 sa to všetko zmenilo. Piesne, ktoré sa nahrávali z kazety na kazetu a počúvali tak, aby to nik „nepovolalý“ nepočul, zneli z rádia a ľudia, ktorých mená na verejnosti takmer 20 rokov nezazneli, boli zrazu v médiách. Ale to už bolo niečo úplne iné...

Prichádzajú ďalšie a ďalšie generácie. Ľudia môžu čítať i počúvať, čo sa im len zachce, no i tak to robí málokto. A to, čo bolo pred 40 rokmi... Občas počuť otázku: Načo si pripomínať, čo bolo?

Rozprávať o tom, že história je učiteľka života a že spoznávanie histórie je predlžovaním vlastnej skúsenosti, je neúčinné, či dokonca kontraproduktívne, ak si niekto neuvedomuje, čo je skúsenosť, čo je naučené, čo je získané a čo vrodené. A najmä, čo je samozrejmá a čo je dar...

Pre mňa je zaujímavé, ako v auguste 1968 takmer všetci tvrdili, že vstup spojeneckých vojsk do ČSSR je okupáciou. Hovorilo sa len o niekoľkých zradcoch. A už po dvoch rokoch pred previerkovými komisiami bolo potrebné hovoriť, že išlo o bratskú pomoc. Tí, čo v r. 1968 protestovali, zrazu tvrdili, že sa vtedy mýlili, že podľahli davovej psychóze a pod. Sedeli v previerkových komisiách len tí, čo sa vtedy nemýlili? Kde sa ich zrazu tolko vzalo?

Niektorí sa naozaj nechali presvedčiť o tom, že išlo o bratskú pomoc, niektorí len o tom, že je múdrejšie tvrdiť, že išlo o bratskú pomoc. A tak „znormalizovaní“ postupne „normalizovali“ ostatných...

V auguste 1968 bolo potrebné krotiť rozvášnených občanov, aby bolo čo najmenej obetí na životoch. Keď skupinka študentov kričala „Bráňme slobodu!“ a priliš sa približovala k hlaviam tankov, Dominik Tatarka na nich zvolal: „Bráňme slobodu, ale v sebe!“ Vtedajším mladým to bolo zrozumiteľné. A okrem toho, nič iné nezostávalo. Celé tie roky išlo už len o tú vnútornú slobodu.

A to platí aj dnes. Možno viac, ako vtedy. Napokon, vždy ide o vnútornú slobodu. V roku 1968 bolo jasné, kto na slobodu útočí. Bolo čo brániť. Vtedajší mladí boli slobodnejší, než ktorákolvek iná generácia. Prečo? Žili v 60-tych rokoch...

Števo Hečko

S Pavlom Polkom hovoríme o tom, čo sa stalo v auguste 1968

Vyzeralo to tak, že sa to už nedá zastaviť

Kedy ste si uvedomili, že sa niečo deje, že prebieha niečo, čo sa neskôr nazvalo tzv. Pražskou jarou?

- Tá jar sa začala veľmi skoro. V januári 1968 sa stalo realitou niečo, o čom sa šepkalo už dlhšie – bol odvolaný Antonín Novotný. Najskôr z funkcie prvého tajomníka UV KSČ, kde ho nahradil prekvapivo Slovák – Alexander Dubček, o niekoľko týždňov aj z funkcie prezidenta ČSSR, tam ho nahradil Ľudvík Svoboda. No už hneď v januári začali viať nové vetry. Prekvapivo sa uvoľnila atmosféra, bola zrušená cenzúra tlače, čo bolo v ostatných socialistických štátoch niečo nepredstaviteľné. Začalo sa hovoriť otvorene o problémoch, začalo vychádzať mnoho nových časopisov, ľudia pocítovali neobyčajné nadšenie.

Čo od toho ľudia očakávali, v čom pocítovali najväčší problém?

- Najväčším problémom bol nedostatok slobody vo všetkom. A zrazu začali vznikať nové spolky, bolo viac náboženskej slobody, začali vychádzať knihy a premietat filmy, ktoré boli predtým zakázané. Ľudia

prestali pocítovať strach, začali sa usmievať, v rozhlase znelo viac západnej hudby. Jednoducho sloboda, ktorú pocítovali mladí i starí.

Kolko ste vtedy mali rokov?

- Šestnásť.

Uvedomovali ste si, že predstaviteľom ZSSR sa vývoj u nás nepáči?

- Áno. Písalo i hovorilo sa o tom. Veľmi často sa naši najvyšší predstavitelia museli zúčastňovať na rôznych stretnutiach na najvyššej úrovni a vysvetľovať...

Predstavovali ste si možnosť ozbrojeného zásahu?

- Cítili sme mimoriadne napätie, ale to, čo sa stalo, asi nikto nečakal.

Napätie i nadšenie súčasne?

- V politike bolo cítiť napätie, medzi ľuďmi však nadšenie. Práve preto sme nečakali, že sa môže stať to, čo sa stalo. Tisíce ľudí fandili tomu, čo sa robilo. Vyzeralo to tak, že sa to už nedá zastaviť. Tých, ktorí boli proti, bolo možno len niekoľko desiatok. Nik o nich nehovoril a oni asi nemali odvahu sa prejaviť. O tom sme sa dozvedeli až potom.

Čo ste prežívali v noci z 20. na 21. augusta 1968? Kedy ste zistili,

čo sa deje?

- V noci som spal, ráno pribehla mama z práce a povedala mne a sestre, čo sa stalo. Potom správy v rozhlase, navštívil som zapár priateľov, všetci boli pri rádiách, rozprávali sme sa...

Cez Želiezovce chodili kolóny vojenských áut a obrnených transportérov. Ľudia boli v šoku a masovo nakupovali základné potraviny, mysleli si, že vypukla vojna. Keďže nikoho z priateľov rodičia nechceli pustiť von, sám som utekal na vlak - v Leviciach sa toho dialo viac. Plagáty, letáky, rozhovory s maďarskými vojakmi...

Čo ste sa dozvedeli od maďarských vojakov?

- Boli tiež dezorientovaní. Sami nechápali, čo sa deje. Ľudia sa ich po maďarsky vypytávali a oni neboli schopní nič vysvetliť. Boli nešťastní, že museli prísť. Ale rozkaz je rozkaz...

Dezorientovaní boli asi všetci. Nechápali, čo tu robia maďarskí vojaci – naši spojenci. Istá časť vedenia mesta privítala maďarských dôstojníkov kyticou narychlo natrhávaných kvetov. U mnohých to vyvolalo negatívne reakcie. V podvečer sa lepili plagáty a farbou písali heslá: Sme



Aj po 40 rokoch presvita: ...za Dubčeka!

za Dubčeka!, Okupanti domov!, Podporujeme legálnu vládu Černíka! S niekoľkými priateľmi sme po večeroch chodili s konvicou šedej farby. Bol som príjemne prekvapený, keď sme takto vo večerných hodinách stretli Dr. Štefana Janeca

Ing. Árpád Nagy

– Bol som vtedy členom OV KSS v Leviciach a kandidátom ÚV KSČ. Zúčastnil som sa na zasadnutí okresného pléna KSS v Leviciach, kde bol prítomný veliteľ maďarských vojsk István Kovács. Vyjadril som tam svoj nesúhlas so vstupom vojsk Varšavskej zmluvy do Československa. V roku 1971 som bol predvolaný pred komisiu UV KSČ, v ktorej sedel aj Viliam Šalgovič a ideologický tajomník Štefan Uhnák. Šalgovič ma obviňoval, že som v roku 1968 bol proti nim. Spýtal som sa ich: „A kde ste vtedy boli vy? Báli ste sa o svoje pozície?“ Na to sa ma Uhnák spýtal, či sa nebojím o svoje členstvo v strane. Odpovedal som mu: „Súduhu, ty si mi to členstvo nedal, preto ma ním nestraš. Ja som sa voči strane neprevinil, len som vtedy povedal svoj názor, za ktorým si stojím doteraz.“ Na 14. zjazde som už za kandidáta navrhnutý nebol a o niečo neskôr – v roku 1972 som bol vylúčený zo strany. A to malo následky – perzekúcie v zamestnaní, policajný dozor, odpočúvanie telefónu doma i v zamestnaní, syn bol na vojenčine zaradený medzi politicky nespoľahlivých, dcéra sa nedostala na vysokú...

Nikdy som sa nestaval proti strane, len proti ľuďom, ktorí ju viedli – vďaka tlaku zvonka. Myslím si, že Československo vtedy ukázalo cestu, akou by sa socializmus mal uberať. Škoda, že nám v tom zabránili...



s tromi zdravotnými sestrami, písali heslá na asfalt.

Nemali ste strach?

– V meste ani nie. Trochu nebezpečné bolo, keď sme v jednu noc s priateľom, ktorým nebol nik iný, ako Pali Bakonyi, liezol na stožiare, ktoré stáli po oboch stranách cesty, upevniť nad cestu transparent. Bolo to na mieste terajších vinárskych závodov, ktoré vtedy ešte nestáli. Pri upevňovaní transparentu sme z výšky zaregistrovali od Hronoviec (vtedy Vozokany) prichádzajúcu kolónu áut. Ledva sme stihli zliezť a s ďalšími priateľmi si lahnúť do priekopy, kým autá s vojakmi ozbrojenými mali samopalmi prichádzali do mesta. Až dnes si uvedomujem nebezpečnosť tej situácie. Vtedy sme však mali šestnásť...

Ako dlho sa to dialo?

– Maďarské vojská sa tu zdržali len do 31. 10. 1968, potom odišli a všetko prevzala sovietska armáda. Postupne nastávala apatia. Ľudia si začali uvedomovať, že začaté reformy už nebude možné dokončiť. V januári

1969 ľudia ešte bolestne a trpkou registrovali samovraždu Jana Palacha upálením. Úsmevy a nadšenie pred roka boli preč. Z rádia zneli smutné piesne Karla Kryla a Marty Kubišovej, ale len istú dobu. Potom boli umlčení.

V auguste 1969, na prvé výročie okupácie, opäť nastali nepokoje...

– Áno. Mnoho ľudí sa nevedelo zmieriť s tým, že je koniec. Ani ja. Mal som sedemnáť a chcel som to zmeniť. Maloval som heslá, vyjadroval sa... A doplatil som na to...

Ako?

– O tom radšej nie.

Chceli by ste ešte niečo dodať?

– Keď sa tak pozerám späť, na obdobie po roku 1968, v našom meste i v celej republike, zosmutniem. Nielen preto, že sa diali nespravodlivosti... Ale najmä preto, že až neskutočne mnoho dobrých ľudí mlčalo.

Ďakujem za rozhovor.

Števo Hečko

Ing. arch. Pavel Bakonyi

Pre mňa je to zaujímavá životná skúsenosť. Vnímam som tú dobu, v priebehu toho roka sa udialo veľa výrazných vecí. Bolo to cítiť v kultúre, literatúre, divadle, filme, oblečení, aj v tovaroch – kofola, nové druhy cigariet... Bolo to v atmosfére.

21. augusta 1968 mala celá naša trieda odísť na chmeľovú brigádu do Čiech. Samozrejme, nebolo z toho nič. Vstal som niekedy okolo šiestej a počul som, čo sa deje. Najprv mi to bolo nejasné, ladil som rádio... Mal som 16 rokov a veľké očakávania. Na základe informácií z rozhlasu a televízie sme sa rozhovoroch s priateľmi zamýšľali, či prijať pasívnu rezistenciu, alebo niečo robiť. V okruhu mojich priateľov nebol nikto agresívny. Po večeroch sme písali po plotoch: Vivat Dubček!, Vivat Svoboda! atď. Prijemne nás prekvapilo, že sme to nerobili len my mladí, ale aj veľavážení občania, lekári, učitelia...

Cítili sme povinnosť vyjadriť svoj postoj a malo to dohru... Povieť to na rovinu, tiež som bol neskôr vyšetrovaný a keby som nemal rodičov, ktorí boli vo vedúcich funkciách a straníci, mal by som podobné problémy, ako Pali Polka. Jeho sa však nemal kto zastáť a tak si to odsedel... Bolo to nepríjemné, keď sa začala tá tzv. normalizácia, ľudia začali vyhadzovať zo strany, z práce, problémy v školách, musela sa podpisovať lojalita... Bolo to nechutné obdobie. Každý sa s tým musel vysporiadať po svojom...

Odkaz tých udalostí v r. 1968 vnímam možno tak havlovsky: Pravda a láska zvíťazia. Niekedy to trvá dlho, ale pravda nakoniec vyjde na povrch. Nedá sa udupať do zeme. Dá sa dlho kriviť, nepriznať, prevracať, ale vyjde na povrch. Nedá sa naveky žiť v klamstve...

Ladislav Dobrovický

Vtedy som bol tajomníkom MsNV v Želiezovciach. Skoro ráno 21. augusta 1968, asi medzi treťou a štvrtou hodinou ma zobudil telefónát z CO, že už niekoľkokrát volali predsedovi MsNV Michalovi Lipovskému, on však nedvíha. Že nás napadli spojenecké vojská, aby som to oznámil predsedovi, aby sme sa obaja zdržiavali na MsNV a čakali na ďalšie pokyny. Veľmi som bol prekvapený... Obliekol som sa, sadol na bicykel a šiel na Komenského ulicu, kde býval Lipovský. Musel som preskočiť jeho bránu a horko-ťažko sa mi ho podarilo zobudiť. Povedal som mu, čo sa stalo a išiel som na MsNV, on prišiel o chvíľu za mnou.

Z okna budovy MsNV sme videli maďarský tank ísť smerom na Levice. My sme čakali, prišiel nejaký major a piati maďarskí vojaci so samopalmi stáli na chodbách. Predseda sa ho spýtal: „A načo tie zbrane, veď vidíte, že sa tu nič nedeje.“ On však povedal, že má informácie, že v Želiezovciach je väznica, v ktorej sú politickí väzni. Michal Lipovský potom dobrovoľne s nimi nastúpil do obrneného vozidla, odišli na Veľký Dvor. Bolo to okolo desiatej, ľudia už boli na ulici. Hovorilo sa, že maďarské vojská zobrali predsedu. Prišli za mnou a vypytovali sa, čo sa stalo. Zatiaľ sa na Veľkom Dvore ten major vypytoval väzňov, za čo sú tam. Presvedčil sa o tom, že nikto z nich nie je politickým väzňom. Asi po hodine sa vrátili na MsNV.

Niektorí občania nadávali, že nevystupujeme proti nim. Ako sme však mali proti nim vystúpiť? Vojaci mali rozkazy... Prijali sme uznesenie odsudzujúce vstup spojeneckých vojsk do ČSSR.

Vznikla aj taká fáma, že predseda privítal vojská s kvetmi. Ale nebolo to tak a viem to, bol som pri tom. Predseda mal na stole kalich, v ktorom boli tri alebo štyri ruže. A ten major mal veľmi rád kvety a že či si môže jednu ružu zobrať... Ľudia ho videli s tou ružou vychádzať z budovy MsNV a tak vznikla tá fáma.

Myslím si, že keby nedošlo k okupácii, Československo by sa stalo najvyspelejším štátom sovietskeho bloku. Dubček bol veľmi prístupný a ľudský, v ľuďoch mal oporu. Socializmus vôbec nebol ohrozený. Škoda, že sa to tak skončilo.

Vysvetlivky

ÚV KSČ - Ústredný výbor Komunistickej strany Československa (najvyšší stranícky orgán)

OV KSS - Okresný výbor Komunistickej strany Slovenska

MsNV - Mestský národný výbor (plnil úlohy dnešného mestského úradu)

ČSSR - Československá socialistická republika

CO - civilná obrana

Nový zákon má školám priniesť viac samostatnosti

Na pozvanie školského úradu sa PhDr. Ladislav Haas, riaditeľ odboru základných škôl a školských zariadení Ministerstva školstva SR, začiatkom júla stretol so želiezovskými pedagógmi a oboznámil ich s novým zákonom o výchove a vzdelávaní, ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra. Pri tejto príležitosti sme sa ho spýtali na základné zmeny, ktoré tento zákon prináša.

Aké zmeny prináša zákon?

- Zákon strieda už prežitý zákon z roku 1984, ktorý už bol 19-krát novelizovaný a vznikol za úplne iných spoločenských podmienok. Novou legislatívou vytvárame priestor na uskutočnenie obsahových zmien v školstve, o ktorých sa už niekoľko rokov hovorilo. Zákon ustanovuje tvorbu školských vzdelávacích programov, výchovných programov, upravuje povolené počty žiakov, oblasť zriaďovania školského registra, ktorý bude sledovať pohyb žiakov a mal by zamedziť výskytu tzv. mŕtvych duší alebo vydávaniu falošných dokumentov o ukončení vzdelávania. Ďalšou novinkou je, že sa do výchovy a vzdelávania zavádzajú medzinárodne používané stupne vzdelania, ktoré sa budú uvádzať na vysvedčeníach. Celá reforma má poskytnúť väčší priestor pedagogickým zamestnancom pri profilácii nielen samot-

nej školy, ale aj žiakov, pretože pri tvorbe školských programov sa bude prihliadať aj na ich záujem. Najmä pri stredných školách sa bude prihliadať aj na záujem regiónu, ktorý môže špecifikovať požiadavky na odbornosť. Prvýkrát sa môže stať, že status



pedagogického zamestnanca dostane úplne inú váhu, pretože rodičia budú vedieť, že celý vzdelávací program pripravili tí, ktorí budú vychovávať ich deti. Samozrejme, obsahová reforma sa nekončí týmto školským rokom, postupom času možno prebehnú určité korekcie, ale prináša to, o čom pedagógovia vždy rozprávali.

Ktoré elementy tohto zákona vyvolávajú najväčší záujem zo strany pedagogickej verejnosti?

- Diskusia týkajúca sa tohto zákona sa viac-menej niesla okolo počtu žiakov v triede, pretože v niektorých školách by prechod na nové počty spôsobil problémy. Tie sme však už vyriešili. Druhou oblasťou sú otázky okolo tvorby školských programov, najmä v tom zmysle, že pedagogickí zamestnanci majú obavy, či tieto zmeny budú naozaj v ich prospech. Z týchto rokovaní však vyplynulo, že väčšina pedagógov tieto zmeny podporuje.

Všeobecnou a rozšírenou témou je dnes otázka morálneho a finančného docenia pedagógov, i keď tieto vzťahy rieši iný zákon...

- Áno, tieto vzťahy má riešiť zákon o pedagogických zamestnancoch, ktorý má byť pripravený k 1. januáru. Podľa neho by pedagógovia mali byť v postavení verejného činiteľa, ktoré im zaručí iný status v spoločnosti. V nadväznosti na ich ďalšie vzdelávanie sa počíta aj s úpravou v odmeňovaní na základe kreditného systému. O týchto zmenách bude ešte verejnosť informovaná, prebehne verejné pripomienkové konanie a každý sa k nemu ešte môže vyjadriť.

Ďakujem za rozhovor.

Ladislav Levický

HISTÓRIA ŠKOLY

(Druhá časť)

Stojí za zmienku, že začiatkom minulého storočia dostával učiteľ-kantor plat 444 forintov a 36 grajciarov, pomocný učiteľ 330 forintov. Miesto pomocného učiteľa zastával László Dudich, Gyula Matt a od 20. novembra 1901 István Dely, ktorý počas choroby a po smrti Lajosa Tótha pôsobil aj ako kantor. Na tretie učiteľské miesto (po výstavbe tretej učebne v r. 1903) bola zvolená diplomovaná učiteľka spomedzi 54 adeptov Ilona Guttman. Pôsobila tu do roku 1911. Po nej bola zvolená Aranka Pogány Csebi, ktorá v škole pôsobila do 15. februára 1921, keď odstúpila. Školská rada jednomyselne zvolila na uvoľnené miesto Máriu Király z Baloňa. Jej manžel, Jenő Nemes, tu od 1. septembra 1923 pôsobil ako pomocný učiteľ-kantor, až

30. júna 1924 na základe konkurzu obsadil miesto učiteľa-kantora. Školská rada ho zvolila jednomyselne. V novembri 1925 zložil v Bratislave učiteľské skúšky s výborným výsledkom.

Vybavenie školy pomôckami a potrebné opravy sa uskutočňovali každý rok. Po smr-

ti Lajosa Tótha bola rekonštrukcia učiteľského bytu aj úradne posúrená, jeho rodina sa odtiaľ vysťahovala. Obec ponúkla vdove iný byt. Na rekonštrukciu bol vypísaný konkurz. Školská rada sa dohodla s majstrom Jánosom Niszlerom na sume 40 000 korún. Škole zanechal kanonik Károly Santho rentový úpis v hodnote 2000 korún a nadáciu so sumou 4000 korún. Nadácia bola počas vojny prevzatá ako vojnová pôžička a neskôr (30. septembra 1922) prekonvertovaná na IV. štátny dlhopis ČSR. Už sme sa zmienili o tom, že István Dely učil v Želiezovciach od r. 1901 a počas svojho štyridsaťročného pôsobenia sa stal rozhodujúcou osobnosťou školy. Najprv ako triedny učiteľ, neskôr od 11. septembra 1924 ako riaditeľ katolíckej ľudovej školy vyvíjal rôznorodú činnosť. Reorganizoval školský spevokol (s 45 členmi), režíroval divadelné inscenácie, zabezpečoval dodávku školských pomôcok, organizoval školské výlety. Uvádzame jeho životopis.



36 éves zselizi tanítói működésem utolsó novendékei. 1937. jún. 26.

Štefan Dely a jeho žiaci (1937)

ISTVÁN DELY sa narodil 22. septembra 1878 v Dédesi v Borsodskej župe. Do školy chodil v Mánosbéli a Egeri, kde v arcibiskupskom učiteľskom inštitúte získal kantorský diplom 16. júna 1900. Učil v Sárszentmiklósi, Baracsi a od 20. novembra 1901 do odchodu do penzie 1. septembra 1937 v Želiezovciach. Počas I. svetovej vojny bol zadelený do 10. povstaleckého domobranského práporu v Miškovci, slúžil v hrade Przemysl až do jeho pádu (22. marec 1915), keď sa dostal do ruského zajatia. Vyslobodil a vrátil sa domov 15. septembra 1918. Po zmene štátnych pomerov zložil 19. apríla 1919 sľub a 21. novembra 1922 aj skúšky zo slovenského jazyka. Ako dôchodca žil v Želiezovciach až do svojej smrti - 23. decembra 1952. Na sviatok mučeníka sv. Štefana ho pochoval krajský dekan za hojnej účasti veriacich a jeho bývalých žiakov.

Ferenc Nyustyin

Štefan Szabó (12. máj 1945)

Už ako futbalista si uvedomil, že skromnosť je také umenie, keď iní prídu na to, aký si dôležitý. Nikdy nediktoval podmienky, radšej sa s čo najväčšou vervou snažil dosiahnuť úspech. Aj dnes je tichý a utiahnutý, zdržiava sa akejkolvek samochvály. Štefan Szabó už ako 7-ročný nadviazal známosť

som ukončil aktívnu kariéru, čomu prispelo aj natiahnutie a neskôr pretrhnutie svalu. Vtedy som začal stavať dom, čo si v tom čase vyžadovalo celého človeka,“ zasnávuje nás do vtedajších udalostí dnes 63-ročný bývalý futbalista. Spomína si, že krásy futbalu si vychutnával najmä so spoluhráčmi Simonom,



1963. Horný rad (zľava): Trgyňa, Bresták, Juhász, Nyirő, Málaszky, Máté, Szabó, Dávid, Virág, Kocsis. Dolný rad (zľava): Nagy (tréner), Oláh, Michlo, Csudai A.

s futbalovou loptou v rodnom Svodove. O sedem rokov neskôr sa stal registrovaným hráčom želiezovského dorasteneckého družstva. Ako 17-ročný s mimoriadnym lekárskeym potvrdením hrával každú nedeľu v družstve dospelých spolu s Ľosim Dávidom a Saňom Simonom. Vďaka mimoriadnym hráčskym schopnostiam mohol absolvovať vojenskú službu v blízkych Leviciach, kde dosiahol vrchol svojej kariéry, keď účinkoval v „divízii“, ktorá zodpovedala terajšej II. lige. Okresnom sídle ho prehovorili na ďalšie štvorročné účinkovanie. Neskôr upútal záujem divákov aj v Želiezovciach, keď účinkoval v súťaži zodpovedajúcej terajšej III. lige. „Svoje schopnosti som zúročil v zálohe. Pomerne skoro, ako 27-ročný,

Dávidom, Málaszkým, Virágom, Vojtechom Szalaim, Júliusom a Ernestom Mokosom, v Leviciach so Sedmákom, Hevesim, Drenkom, Stredom, Lebozom, Kaszásom, Mátém a Jánom Michlom. Každý zápas bol preňho potešením a vďaka bohu nezažil potupné prehry. „Všimli si nás nielen v okolí, najmä keď sme v Československom pohári prinútili ku kapitulácii také mužstvá ako Štúrovo, Nitra a Zlaté Moravce,“ spomína si na teraz už historické časy. Po ukončení Všeobecnoškolnej strednej školy s vyučovacím jazykom maďarským v Želiezovciach pracoval ako revízor Štátnej poisťovne, potom až do odchodu do dôchod-



Štefan Szabó v súčasnosti

Výsledky Želiezovčanov v Pekingu

Na XXIX. olympijských hrách v Pekingu boli členmi slovenského olympijského výberu aj dvaja obyvatelia nášho mesta, **Milan Haborák**, ktorý nás reprezentoval vo vrhu guľou a **Miloslav Konopka** (na obr.), reprezentant SR v hode kladivom. Žiaľ ani jeden z nich nepostúpil z kvalifikácie do finále. Milan Haborák skončil s výkonom 19,32 m na 30. mieste, Miloslavovi Konopkovi stačil výkon 71,96 m na 23. miesto. Za ťažké chvíle prípravy a vzornú reprezentáciu Slovenska i Želiezovciac im ďakujeme aj v mene čitateľov. (ik)

Foto: markiza.sk, MH1 – webnoviny.sk



ku pôsobil ako prevádzkar v želiezovskom veľkosklade spotrebného družstva Jednota. Dvaja chlapci spomedzi štyroch vnúcat sa možno navždy upísali s futbalom, keďže jeden účinkuje v žiacom družstve, druhý v prípravke. Posledne menovaný pritom aj tancuje v Kincso. Štefan Szabó si nie veľmi spomína na senačné, nečakané, vzrušujúce zážitky, ale v myšlienkach si neuchováva ani negatívne a rozporuplné udalosti, aspoň čo sa týka futbalu. Tak to má byť, myslím si...

Gábor Ábel



FUTBAL



Majstrovské zápasy MŠK Želiezovce

Oblasťné majstr. Levice – dospelí

Želiezovce – Kalinčiakovo	0:0
Hronské Kľačany – Želiezovce	0:6 (0:2)
Porubszky 4, P. Páchnik, Karko	
Želiezovce – Žemberovce	6:1 (2:0)
Porubszky 2, Kokoška, Lauko, Štefko, Karko	
Bátovce – Želiezovce	0:6 (0:5)
Porubszky 2, Lauko 2, Kokoška, Jamriška	
Želiezovce – Nový Tekov	7:0 (2:0)
Lauko 2, Štefko 2, Karko, Kokoška, Forró	
Plášťovce – Želiezovce	4:5 (1:0)
Kokoška 2, Porubszky, Lauko, M. Páchnik	

Dorast V. liga – Východ

Želiezovce – Pribeta	7:0 (5:0)
Rotík 2, Varga 2, Šulyan, Horňák, Neznyanszki	
Palárikovo – Želiezovce	0:6 (0:2)
Rotík 2, Németh, Horňák, Tóth, Szabó	
Želiezovce – Čechy	6:2 (4:1)
Rotík 2, Németh 2, Varga, Neznyanszki	
Demandice – Želiezovce	2:4 (1:3)
Rotík 2, Németh, Szabó	
Želiezovce – Bánov	12:0 (4:0)
Rotík 2, Dobias 2, Horňák 2, Németh 2, Neznyanszki 2, Šulyan, Szabó	
Kolárovo – Želiezovce	2:2 (1:0)
Rotík, Dobias	

Starší žiaci III. liga – Juh

Želiezovce – Bánov	0:10 (0:3)
Z. Moravce – Želiezovce	20:0 (9:0)
Želiezovce – Tvrdšovce	0:1 (0:1)
Želiezovce – Nové Zámky B	4:5 (2:2)

Mladší žiaci III. liga – Juh

Želiezovce – Bánov	3:1 (0:1)
Z. Moravce – Želiezovce	9:0 (6:0)
Želiezovce – Tvrdšovce	2:3 (1:3)
Želiezovce – Nové Zámky B	1:1 (0:0)

nyf.



Dňa 23. augusta sa pri Hrone konala firemná akcia Poľnohospodárskeho družstva Pohronie Želiezovce s názvom Najlepší kuchár PD Pohronie. Na súťaži vo varení sa zúčastnilo 9 prihlásených kuchárov, pri pre 6-člennú porotu a asi 60 účastníkov podujatia pripravili rôznorodé pochútky: haláslzle, pečené ryby, guláše. Súťaž vyhral Štefan Csordás, ktorý pripravil baraní guláš. Za svoj výkon si vyslúžil pohár, ktorý mu odovzdal predseda PD Ján Cserba.

(ik)

Nezamestnanosť v júli poklesla

V mikroregióne Želiezovce bolo v júli 2008 evidovaných 2154 uchádzačov o zamestnanie, čo je o 24 menej ako v predchádzajúcom mesiaci. Z nich bolo 1229 žien, čo predstavovalo 57,06 % všetkých evidovaných. Občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou bolo evidovaných 38 (1,76 %), absolventov 59 (21,93 %), dlhodobo nezamestnaných 1366 (63,42 %). V tomto mesiaci pribudlo 118 nových uchádzačov, vyradených bolo 142, z nich sa prostredníctvom úradu práce zamestnalo 53, iným spôsobom si zamestnanie našlo 18 osôb, pre nespôluprácu bolo vyradených 44 uchádzačov, pri 27 registrovaných osobách nebolo vyradenie bližšie špecifikované. Na úrade práce bolo v júli evidovaných 18 voľných pracovných miest. V okrese bolo 7073 nezamestnaných, čo bolo o 4 viac ako v júni tohto roka. Celostátna miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v júli 7,47 %, v Nitrianskom kraji 6,43 %, v Levickom regióne 10,35 % (na úrovni mikroregiónu sa percentuálne vyjadrenie nevykazuje).

Spracoval (ik)



V rámci obecných dní v blízkom Pohronskom Ruskove, ktoré sa konali v posledný augustový víkend, sa okrem rôznych súťaží a kultúrnych vystúpení už tradične organizovala aj súťaž vo varení guláša. Súťažiaci, ktorých bolo 17, sa do varenia pustili v skoré popoludnie a podľa svedkov vôňa gulášov len znásobovala spokojnosť účastníkov. Napokon sa zrodil želiezovský úspech, keď prvé miesto vyhral Gabriel Pásztor, ktorý bravúrový guláš pripravil na špeciálnom kamennom ohnisku. Víťazovi aj touto cestou gratulujeme.

(vi)

Kronika - Krónika

Sľúbili si vernosť – Házasságot kötötték

14. 7. Norbert Mezővári (Rúbaň) – Agneša Hinterschusterová (Želiezovce), 8. 8. Roman Cseri (Tekovské Lužany) – Tünde Horváthová (Želiezovce), 9. 8. Ing. Tibor Šánta (Želiezovce) – Ing. Zuzana Herdová (Želiezovce), 23. 8. Peter Tomašovský (Želiezovce) – Bernadeta Sakálosová (Želiezovce), 3. 9. Vladimír Pačaj (Sikenica) – Anna Bartošová (Banská Bystrica)

Gratulujeme - Gratulálunk

50	
Štefan Hutai	01. 09.
Zoltán Benkó	01. 09.
Mária Mäsiarová	01. 09.
Terézia Vrtelíková	03. 09.
Klára Bencová	13. 09.
Pavol Benefi	13. 09.
Ondrej Sziller	15. 09.
MUDr. Peter Princzel	21. 09.
Erzsébet Mácsadi	25. 09.
Katarína Sunyíková	26. 09.
Katarína Bogdáňová	27. 09.

60	
Alexander Mentuš	02. 09.
Augustín Rusnák	21. 09.
Jaroslav Trávník	22. 09.
Katarína Požgaiová	25. 09.
Anna Nitraiová	26. 09.
Anton Cidor	26. 09.
Štefan Čudai	28. 09.

70	
Václav Beluško	09. 09.

80	
Zuzana Šonkoľová	16. 09.
Judita Urbanová	28. 09.
MUDr. Stanislav Blaho	29. 09.
Margita Adamíková	30. 09.

Opustili nás – Elhunytak

6. 8. Helena Rajová (Nýrovce, 82 r.), 8. 8. Gizela Belovičová (Kolta, 89 r.), 9. 8. Anton Libo (Trávnica, 81 r.), 17. 8. Árpád Hajdu (Želiezovce, 70 r.), 24. 8. Irma Pásztorová (Želiezovce, 72 r.), 26. 8. Ján Ambrus (Bratislava, 80 r.), 27. 8. Irena Tóthová (Želiezovce, 85 r.), 4. 9. Margita Pásztorová (Želiezovce, 78 r.), 5. 9. Árpád Tóth (Želiezovce, 49 r.)

Želiezovský spravodajca

Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce

Číslo registrácie: OÚ 1/99

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: LVT Levice

Názory uverejnené v novinách nemusia odzrkadľovať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Kiadó: Zseliz Város Önkormányzata

Nyilvántartási szám: OÚ 1/99

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselizi Városi Hivatal, Sznf u. 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: LVT Léva

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

Recepty na každý mesiac

Pečená sliepka
na spôsob bažanta

Potrebujeme:

1 kg sliepky, 60 g údenej slaniny, soľ, 60 g cibule, 40 g oleja, 0,5 dl červeného vína

Umytú a očistenú sliepku prešpikujeme údenou slaninou a osolíme. Nadrobno posekanú cibuľu zapeníme na oleji, pridáme sliepku, podlejeme vodou a prikrytú v rúre upečieme. Počas pečenia ju podlievame vlastnou šťavou a obrátime. Keď je sliepka mäkká odkryjeme ju a dopečieme, aby dostala zlatistú farbu. Nakoniec do šťavy prilejeme víno. Ako prílohu podávame dusenú ryžu a kompót.

Ž a l ú z i e

▪ Horizontálne a vertikálne látkové

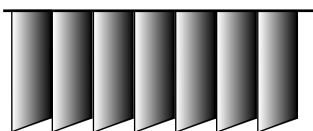
- exteriérové
- medziokenné
- interiérové

▪ Protihmyzové sieťky

▪ Silikónové tesnenie okien a dverí

▪ Plastové zhrňovacie dvere

LUNAP - NÉMETH 036/773 91 91 0905 42 00 44



(04-2)

Vykupujem starožitnosti
rôzneho druhu

napr. nábytok (aj v poškodenom stave), obrazy, hodiny, porcelán, striebro, lustre, šable, bodáky a iné zbrane.

Platím v hotovosti.



036/622 35 96, 0903 439 094

Felvásárolok mindenféle régiséget

pl. bútort (sérült állapotban is), képeket, órákat, porcelánt, ezüstöt, csillárokat, kardokat, szuro-nyokat és egyéb fegyvereket.

Készpénzben fizetek.

(04-3)



Predám 3á záhradu za amfiteátrom. Tel. č. 0908 701 898

(08-8)

Keep It Cool Festival
25. 10. 2008
www.keepitcool.sk

Oznamujeme občanom nášho mesta, že Mestský úrad v mesiacoch september, október a november vykonáva podľa zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov preventívne protipožiarne kontroly v rodinných domoch.

Kontrolné skupiny mesta sa preukazujú na začiatku kontrol písomným poverením, ktoré vydá mesto a platí len spolu s občianskymi preukazmi ich členov. Prosíme občanov o spoluprácu s kontrolnými skupinami. MsÚ Želiezovce

Septembrové termíny vývozu separovaného odpadu

Mestský úrad Želiezovce oznamuje občanom, že zber separovaného odpadu v mesiaci september sa uskutoční v dňoch:

- 22. septembra z rodinných domov časti Svodov a Mikula,
- 23. septembra z rodinných domov z ulíc: Záhradná, Hurbanova, Poľná, Fr. Kráľa, Orgovánová, Gorkého, Krátka, Tichá, Pionierska, Kossuthova, Khern-dlova, Sacherova, Potočná, Vrbová, Školská, Štúrova, Jesenskeho, SNP (časť Želiezovce), Jarmočná a Cintorínska.
- 24. septembra z rodinných domov z ulíc: kpt. Nálepku, Ružová, Mierová, Želiezničná, Hviezdoslavova, Adyho, Dózsova, Fučíkova, Schubertova, Úzka, Tržná, Petőfiho, Lipová, Nezábudková, Brezová, Agátová, Tulipánová, Narcisová, Nová, Poštová, Sládkovičova, Jilemnického, Hronská, Jókaiho a Zlatnícka.
- 25. a 26. septembra z obchodov

S odvázaním začíname o 8. hodine ráno, preto vás žiadame, aby nezviazané vrecia s odpadom boli vyložené včas pred vaším domom.

A szelektív hulladék elszállításának szeptemberi időpontjai

A Zselízi Városi Hivatal értesíti a lakosságát, hogy az osztályozott hulladékot szeptemberben a következő napokon fogjuk begyűjteni:

Szódóról és Mikoláról szeptember 22-én.

A következő utcákból: Kert, Hurban, Mező, Fr. Král', Orgona, Gorkij, Rövid, Csendes, Úttörő, Kossuth, Kherndl, Sacher, Patakparti, Fűzfá, Iskola, Štúr, Jeseňský, Sznf (a zselízi rész), Vásár és a Temető utcából szeptember 23-án.

A Nálepka, Rózsa, Béke, Vasút, Hviezdoslav, Ady, Dózsa, Fučík, Schubert, Piac, Petőfi, Hársfa, Nefelejcs, Nyírfá, Akácfa, Tulipán, Nárcisz, Új, Posta, Sládkovič, Jilemnický, Garam, Jókai, Ötvös utcákból és a Szorokából szeptember 24-én.

Az üzletekből szeptember 25-én és 26-án.

A gyűjtést mindig reggel 8 órakor kezdjük, ezért kérjük Önöket, hogy időben tegyék ki zsákjaikat a házuk elé. Továbbá, kérjük, hogy a zsákokat ne kössék be.

Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici
(☎7711000) ponúka:

M. Studeníčov: Jozef Golonka – rebel s číslom 9

Bratislava, Verbis 2008, 253 str. + obr. príloha, 389,- Sk (12,91 €)
Biografia známeho hokejistu prináša mnoho osobných športových a hlavne nových pohľadov s bohatou fotodokumentáciou.

Juliette Kellow: Zázračné potraviny pre deti

Bratislava, Slovart 2008, 130 str., 249,- Sk (8,27 €)
Spríevodca zázračnými potravinami ovplyvní zdravie vašich detí.

Jaroslav Eisler: Matematika v kocke

Bratislava, Fragment 2008, 120 str., 179,- Sk (5,94 €)
Matematika v kocke pre základné školy a nižšie ročníky viacroč-ných gymnázií

A Városi Könyvtár könyvkereskedésének
(☎7711000) ajánlata:

Gróf Nádasdy Borbála: Zagolni zabad?

Pozsony, Méry Ratio Kiadó 2008, 251 old., 359,- Sk (11,92 €)

A könyv a magyar grófnő életéről szól, valamint a huszadik század nehéz időszakáról. Fényképes dokumentációval.

Pozsony vármegye nemes családjai

Pozsony, Méry Ratio Kiadó 2008, 472 old., 2009,- Sk (66,69 €)

Érdekes módon a könyvben a Mészáros név mellett Szódót is emlegetik.

Weöres Sándor: Kocsi és vonat

Budapest, Móra 2008, 119,- Sk (3,95 €)

Kemény lapú leporellő Szántó Krisztián különösen szép raj-zaival.

Szabó István (1945. május 12–).

Már labdarúgóként is tudatosította, hogy a szerénység az a művészet, hogy mások jöjjenek rá, milyen fontos vagyok. Sosem diktálta



1963. Felső sor (balról): Trgyňa, Bresták, Juhász, Nyírő, Málaszky, Máté, Szabó, Dávid, Virág, Kocsis. Alsó sor (balról): Nagy (edző), Oláh, Michlo, Csudai

a feltételeket, inkább a maga nemében a legnagyobb fokú és mértékű sebességgel hajtott az eredményesség felé. Minden dicsekvéstől tartózkodó, csendesén visszahúzódó ma is. Szabó István hétévesen, szülőfalujában, Szódón igyekezett ismeretséget kötni labdával. Hét évvel később lett igazolt játékos a zselízi ifjúsági csapatban. Orvosi engedéllyel már 17 éves korában Dávid Öcsivel és Simon Sanyival a felnőtt gárdában lépett vasárnaponként pályára. Kiemelkedő játéktudásának köszönhetően a tényleges katonai szolgálatot jutalomként a közeli Léván tölthette, ahol pályafutásának csúcását érte el, hiszen a „divízióban” szerepelhetett, ami a mostani II. ligának felelt meg. A járási székhelyen még további négy éves közreműködésre bírták rá. Később még Zselízen hívta fel magára a szurkolók figyelmét, csapatunk akkor a mostani III. ligának megfelelő bajnokság résztvevője volt. „Fedeztetként kamatoztathattam képességeimet. Aránylag korán, huszonhét évesen fejeztem be aktív pályafutásomat,

amihez azonban hozzájárult egy makacs izomhúzódás, majd később szakadás. Na, és akkor kezdtem el építkezni, ami teljes embert kívánt akkoriban” – avat be az eseményekbe a most 63 éves volt futballista. Megemlíti még, hogy Zselízen Simonnal, Dáviddal, Málaszkyval, Virággal, Szalai Bélával, Mokos Gyuszival és Ernővel, Léván pedig Sedmákkal, Hevesivel, Drenkával, Sztredával, Lebozczal, Kaszással, Mátéval és Michlo Janóval élvezte igazából a foci szépségeit. Minden meccs élmény volt számára, és hálstennek nem volt része megalázó vereségekben. „Nem csak a környéken figyeltek fel

ránk, amikor a Csehszlovák Kupában megadásra készítettük a párkányiakat, a nyitraiakat és az aranyosmarótiakat” - emlékezik a ma már történelemnek számító időszakra. Pityu, a Zselízi Magyar Tannyelvű Általános Mű-



Szabó István ma.

veltséget Nyújtó Középiskola elvégzése után az Állami Biztosító ellenőreként tevékenykedett, majd nyugdíjazásáig a Jednota fogyaszt-

tási szövetkezet zselízi nagyraktárában volt művezető. A négy unoka közül mindkét fiú talán örökre eljegyezte magát a labdarúgással, hiszen az egyik a diákcsoportban, a másik pedig az előkészítő csoportban játszik. Az utóbbi mindamellett a Kincsőben is táncol. Szabó István feltűnést, váratlan, izgalmat keltő élményre nemigen emlékszik vissza, de negatív és ellentmondásos eseményeket sem raktároz gondolatai között, már ami a foci illeti. Gondolom, ez így is van jól...

-ág-



LABDARÚGÁS



A zselízi csapatok bajnoki mérkőzései

Területi bajnokság, Léva – felnőttek

Želiezovce – Kalinčiakovo	0:0
Hronské Kľačany – Želiezovce	0:6 (0:2)
Porubský 4, P. Páchnik, Karko	
Želiezovce – Žemberovce	6:1 (2:0)
Porubský 2, Kokoška, Lauko, Šteško, Karko	
Bátovce – Želiezovce	0:6 (0:5)
Porubský 2, Lauko 2, Kokoška, Jamriška	
Želiezovce – Nový Tekov	7:0 (2:0)
Lauko 2, Šteško 2, Karko, Kokoška, Forró	
Plášťovce – Želiezovce	4:5 (1:0)
Kokoška 2, Porubský, Lauko, M. Páchnik	

Ifjúsági csapat, V. liga – kelet

Želiezovce – Pribeta	7:0 (5:0)
Rotík 2, Varga 2, Šulyan, Horňák, Neznýanszki	
Palárikovo – Želiezovce	0:6 (0:2)
Rotík 2, Németh, Horňák, Tóth, Szabó	
Želiezovce – Čechy	6:2 (4:1)
Rotík 2, Németh 2, Varga, Neznýanszki	
Demandice – Želiezovce	2:4 (1:3)
Rotík 2, Németh, Szabó	
Želiezovce – Bánov	12:0 (4:0)
Rotík 2, Dobias 2, Horňák 2, Németh 2, Neznýanszki 2, Šulyan, Szabó	
Kolárovo – Želiezovce	2:2 (1:0)
Rotík, Dobias	

Diákok, felső kat. III. liga – dél

Želiezovce – Bánov	0:10 (0:3)
Z. Moravce – Želiezovce	20:0 (9:0)
Želiezovce – Tvrdšovce	0:1 (0:1)
Želiezovce – Nové Zámky B	4:5 (2:2)

Diákok, alsó kat. III. liga – dél

Želiezovce – Bánov	3:1 (0:1)
Z. Moravce – Želiezovce	9:0 (6:0)
Želiezovce – Tvrdšovce	2:3 (1:3)
Želiezovce – Nové Zámky B	1:1 (0:0)

Zselízi eredmények Pekingben

A XXIX. olimpiai játékokon Pekingben városunk két lakosa is tagja volt a szlovák olimpiai válogatottnak. Az egyik Milan Haborák (a felvételen - webnoviny.sk), aki súlylökésben indult a sportversenyen, a másik Miloslav Konopka kala-pácsvető. Sajnos, egyikük sem jutott tovább a selejtezőkből. Milan Haborák 19,32 méteres teljesítményével a 30. helyen végzett, Miloslav Konopka 71,96 métere a 23. helyre volt elegendő. A felkészülés nehéz pillanataiért, az ország és városunk példás képviselőtéért az olvasók nevében is köszönetet mondunk nekik. (ik)



nyf.

Az új törvény több önállóságot hozhat

Milyen változásokat vezet be az új törvény?

Aranyсарлós a Kiss Farm

(LV)

– Vitákat főleg az osztályonkénti maximális gyermeklétszám váltott ki, mivel néhány iskolában gondot okoz az új szabályokra való átállás. Ezeket a gondokat már megoldottuk. A másik kérdés az iskolai programok területén adódott. A pedagógusok kétségeiket fejezték ki az irányban, hogy a változások valóban az érdekeiket szolgálják-e. Az ezt követő beszélgetések során kiderült, hogy többségük támogatja a módosításokat.

– Igen, e viszonyokat a pedagógiai alkalmazottakról szóló törvény szabályozza, amely január 1-jén lép érvénybe. E törvény szerint a pedagógusok közalkalmazottaként dolgoznának, ami bizonyos státuszt biztosít nekik a társadalomban, a pedagógusok továbbképzésével kapcsolatban pedig kreditrendszer segítségével módosulna a bérézésük. A nyilvánosság időben megismerkedhet majd e változásokkal a következő időszakban, hiszen vár ránk a törvény véleményezése. **Köszönöm a beszélgetést.**

Levicky László

(*Vörösmarty Mihály*)

DELY ISTVÁN 1878. szeptember 22-én született Dédesen, Borsod vármegyében. Iskoláit Mánosbélben és Egerben végezte, ahol az érseki tanítóképzőben tanítói és kántori oklevelet szerzett 1900. június 16-án. Tanítószkodott Sárszentmiklóson, Baracson, majd 1901. november 20-tól Zselizen nyugdíjaztatásáig, vagyis 1937. szeptember 1-jéig. A világháború alatt a miskolci 10. népfelkelő honvéd zászlóaljhoz osztották be, és Przemysl várában teljesített szolgálatot annak feladásáig (1915. márc. 22.), amikor orosz fogságba került. A fogságból 1918. szeptember 15-én jött haza. Az állampfordulat után 1919. április 19-én fogadalmat tett, és 1922. november 21-én Pozsonyban a szlovák nyelvvizsgát is letette. Zselizen élt mint nyugdíjas 1952. december 23-án bekövetkezett haláláig. Szent István vértanú napján tette le Mészáros István kerületi esperes a hívek és volt tanítványai nagy részvéte mellett.

Az iskola részére Santho Károly kano-
nok úr 2 000 korona értékű koronaiáradék

06

1906

elizi Róm. kath. Népiskola
Karácsonyi Pásztorjátéka.

Götteleheni Bakter.

Pásztorjátékok névadóiban.

MZEMESYKÉ:

Kristóf János V. o. t.
Csiflód János IV. o. t.
György Imre VI. o. t.
Hollósy Károly VI. o. t.
Schmuck Ferenc VI. o. t.
Fischer Kálmán VI. o. t.
Vándor József V. o. t.
Miklós László VI. o. t.
Aténovics.
György Márta VI. o. t.
Jankovich Béni VI. o. t.
György Péter IV. o. t.
Jankovich Ferenc VI. o. t.
Szegecs Sándor V. o. t.

Angráter.

Az életem iskolái színpadain járva neveltek.

Már említettük, hogy Dely István 1901-től tanított Zselízen, és négy évtizedes működése alatt meghatározó személyisége lett az iskolának. Először mint osztálytanító, majd 1924. szeptember 11-től a katolikus népiskola igazgatójaként sokoldalú tevékenységet fejtett ki. Újjászervezte az iskolai énekkart (45 tagú volt), színdarabokat rendezett, biztosította a tanszerellátást, tanulmányi kirándulásokat szervezett. Az alábbiakban közülük rövid életrajzát.

Nyustyn Ferenc

Nyustyin Ferenc

Nagy Árpád

– Akkoriban az SZKP lévai járási bizottságának tagja és a CSKP Központi Bizottságának kandidátusa voltam. Részt vettem az SZKP járási plénümának ülésén, ahol jelen volt a magyar csapatok parancsnoka, Kovács. Kinyilvánítottam neki nemtetszésemet a Varsói Szerződés csapatainak Csehszlovákiába való belépésével kapcsolatban. 1971-ben behívtak a CSKP KB bizottsága elé, amelyben ott ült Viliam Šalgovič és Štefan Uhnák ideológiai titkár. Šalgovič azzal vádolt, hogy 1968-ban ellenük voltam. Megkérdeztem tőlük: „És önök hol voltak? Feltették a pozíciójukat?” Erre Uhnák megkérdezte, nem félt-e a párttagságomat. Ezt válaszoltam neki: „Elvtárs, nem te adtad a párttagságomat, ezért ezzel ne ijesztgess! Én nem vettem a pártnak, csak elmondtam a véleményemet, amit most is vállalok.” A 14. kongresszuson már nem tartoztam a kandidátusok közé, később, 1972-ben kizártak a pártból. Ennek következményei is voltak – üldözések a munkahelyemen, rendőri felügyelet, a telefonom lehallgatása otthon és a munkában, a fiam a katonaságon a politikailag megbízhatatlanok közé soroltatott, a lányom nem jutott be a főiskolára... Soha nem léptem fel a párt ellen, csak olyanok ellen, akik vezették – a kinti nyomásnak köszönhetően. Szerintem Csehszlovákia akkor megmutatta az utat, amerre a szocializmus továbbléphetett volna. Kár, hogy ezt meggátolták...



esténként szürke festékekkel jártuk a várost. Kellemes meglepetésemre az egyik este találkoztunk Janec István doktossal és három apólonóval, akik szintén jelszavakat írtak az aszfaltra.

Nem félt?

– A városban nem. Kissé veszélyes volt, amikor az egyik éjjel oszlopra másztam egy barátommal, és egy transzparenst húztunk ki a mostani borúzem előtti útszakaszon. Amikor rögzítettük, észrevettük, hogy Vezekény felől autósor közeledik. Épp hogy el tudtunk bújni a közeli árokban, amikor a fegyveres katonákkal felszerelt gépkocsik elhaladtak mellettünk. Csak most tudatosítom, milyen veszélyben voltunk. De akkor tizenhat éves voltam...

Meddig tartott ez az állapot?

– A magyar katonák csak néhány napig maradtak, miután elmentek, szovjet csapatok jöttek. Fokozatosan levertség uralkodott el. Az emberek rájöttek, hogy az elkezdett reformokat nem lehet befejezni. 1969 januárjában

még fájdalmasan és keserűen tudomásul vették Ján Palach öngyilkosságát, aki felgyújtotta magát. Az egy évvel korábbi mosoly és a lelkesedés eltűnt. A rádióból szomorúan szólt Karel Kryl és Marta Kubišová, egy ideig. Aztán őket is elhallgattatták.

1969 augusztusában, az első évfordulón ismét zavargások voltak...

– Igen. Sokan nem tudtak belenyugodni, hogy vége van. Én sem. Tizenhét éves voltam, és meg akartam változtatni. Jelszavakat festettem, véleményt nyilvánítottam. És ráfizettem...

Hogyan?

– Erről inkább nem beszélnék.

Szeretne még valamit hozzátenni?

– Ahogy visszanézek az 1968 utáni időszakra, akár városunkban, akár az országban, szomorúság fog el. Nemcsak azért, mert igazságtalanság történt... Főleg azért, mert hihetetlenül sok jó ember hallgatott.

Köszönöm a beszélgetést.

Števo Hečko

Bakonyi Pál

Számomra ez egy érdekes életpaszlat volt. Éreztem ezt az időszakot, abban az évben sok kifejező dolog történt. Érezhető volt ez a kultúrában, az irodalomban, a színházban, a filmen, az öltözködésben, de az árucikkekben is – kofola, új cigarettamárkák... Benne volt a légkörben.

1968. augusztus 21-én az egész osztályunk komlószüretre készült Csehországba. Nem lett belőle semmi. Körülbelül hat órákor keltem, és hallottam, mi történik. Először bizonytalan volt, kerestem a rádióállomásokat... 16 éves voltam, tele nagy elvárásokkal. A rádió és a televízió tájékoztatása alapján baráti körben azon töprengtünk, hogy a passzív ellenállás útját választjuk-e, vagy teszünk valamit. A barátaim közül senki nem volt agresszív. Esténként a kerítésekre jelszavakat írtunk: Vivat Dubček!, Vivat Svoboda! stb. Kellemesen meglepődtünk, hogy nemcsak mi, fiatalok tesszük ezt, hanem a tisztas polgárok is, orvosok, tanárok...

Úgy éreztük, kötelességünk, hogy kinyilvánítsuk nézetünket, és ennek következményei is voltak. Elmondom őszintén: ellenem is vizsgálat folyt a későbbiekben, és ha a szüleim nem lettek volna vezető funkciókban és a pártban, hasonló problémáim lettek volna, mint Polka Palinak. Neki nem volt pártfogója, ezért ülnie kellett...

Kellemetlen időszak volt az ún. normalizáció kezdete, az embereket kizárták a pártból, elbocsátották, az iskolákban is gondok voltak, ki kellett fejezni a lojalitást... Gusztustalan időszak volt, mindenkinek a saját módján kellett vele megbirkóznia.

1968 üzenetét haveli értelemben magyarázom: Az igazság és a szeretet győz. Néha tovább tart, de az igazság a felszínre tör. Nem lehet a földbe taposni. Sokáig lehet görbiteni, be nem vallani, de végül mindig kiderül. Lehetetlen örökké hazugságban élni...

Dobrovický László

A városi nemzeti bizottság volt titkára voltam akkoriban. 1968. augusztus 21-én korán reggel három és négy óra között hívtak a polgárőrségtől, hogy már többször próbálták elérni Michal Lipovský elnököt, aki nem veszi a telefont. Elmondták, hogy megszálltak a szövetséges hadseregek, hogy tájékoztassam a vnb elnökét, mindketten tartózkodjunk a vnb-n, és várjuk a további utasításokat. Nagyon meglepődtem... Felöltöztem, kerékpárra ültem, és elhajtottam a Komenský utcába, ahol Lipovský lakott. Át kellett ugranom a kerítést, de nagy nehezen fel tudtam ébreszteni. Elmondtam neki, mi történik, és elmentem a vnb-re, ő röviddel ezután utánam jött.

Az épület ablakából láttunk egy magyar tankot Léva felé haladni. Vártunk. Jött egy őrnagy öt katonával, akik a folyosón álltak géppisztolyokkal. Az elnök megkérdezte a tisztet: „Minek a fegyverek, láthatja, hogy nincs semmi gond.” Ő erre azt felelte, hogy tudomása szerint Zselízen börtön van politikai foglyok számára. Michal Lipovský önként elment velük Nagypusztára. Ez kb. 10.00 órákor történt, az emberek már az utcán voltak. Azt beszélték, hogy elvitték az elnököt. Jöttek utánam, kérdezték mi a helyzet. Ezalatt Nagypusztán az őrnagy megkérdezett néhány foglyot, miért ülnek. Miután meggyőződött arról, hogy nincsenek ott politikai foglyok, visszatértek a vnb-re.

Néhány lakos káromkodott, hogy nem állunk ellen. De hogy kellett volna ellenállnunk? A katonák parancsot teljesítettek... Elfogadtunk egy határozatot, melyben elítéltük országunk szövetséges csapatok általi elfoglalását.

Született egy olyan tévhit, mely szerint az elnök virággal fogadta a katonákat. Nem így történt, tudom, hisz ott voltam. Az elnök asztalán volt egy váza, amelyben néhány szál rózsa volt. Az őrnagy szerette a virágot, ezért elkért egy szálát. Többen látták őt kimenni a virággal, így keletkezett ez a tévhit.

Véleményem szerint, ha nem következik be a megszállás, Csehszlovákia a szovjet blokk legfejlettebb országa lett volna. Dubček nagyon hozzájártható és emberi volt, a nép támogatta. A szocializmus nem volt veszélyben. Kár, hogy így alakult...

1968...

Ismét emlékezünk és megemlékezünk. 40 év telt el. Immár szabadon emlékezhetünk. A rádióban és a tévében dokumentumok...

Még 19 évvel ezelőtt a dokumentumok helyett az Angelikát adták volna. Hogy ne emlékezzünk. Hogy minél kevesebben legyenek kíváncsiak, és menjenek el Prága, Pozsony terére, talán máshova, ahol találnának néhány embert, akik közösen és nyíltan emlékeznek. Emlékezni és megemlékezni. És provokálni...

Jómagam nem emlékezhetem, 1968 augusztusában még nem éltem. Akkor születtem, amikor a 60-as évek szétoszlottak, és elkezdődött a „normalizáció”. Akkor még nem értettem ezt, és később már minden „normális” volt. Mégsem teljesen...

Generációmnak talán valamennyi tagja érezte, hogy van itt valami, amiről nem beszélnek, de teljesen nem is hallgatnak. Ha beszélnek róla, akkor csak másként, és nem úgy, ahogy történt. És úgy másként mindenki szégyell róla beszélni, ezért inkább nem beszél. És ha mégis, akkor csak szűk körben. Olyasvalami, amiről a szülők is félnek beszélni gyereikkel. Nehogy véletlenül elszólják magukat, és ezzel gondot okozzanak maguknak és nekik. Félelem, szégyen vagy pragmatizmus. Kevesebbet tudni – könnyebben „normális” maradni. Vagy csak úgy látszani.

A fiatalok nem szeretnek „normálisak” lenni. Legalább is akkor így volt. Tudni, hogy vannak betiltott filmek, amelyeket nem láthatunk, hogy van tiltott zene, amely csak otthon, régi lemezekről szól-

hat, hogy vannak tiltott könyvek... És így tudtuk, hogy ki Karel Kryl, Marta Kubišová... A Dubček név olyan furcsán csengett... Természetesen, a tiltott gyümölcs íze volt benne.

Itt-ott talált valaki régi újságokat, folyóiratokat a padláson, természetesen az emberek hallgatták az Amerika Hangját, a Szabad Európát... Az 1968-as események bekerültek a tankönyvekbe is. Egyik történelemórát sem vártuk annyira, mint azt. Vártuk a magyarázatot, a jegyzetelni valót. Nem volt. Sem magyarázat, sem jegyzet... Amikor a tanárnő felolvasta a címet: „Válság a pártban és a társadalomban a 13. kongresszus után...”, ledobta a könyvet, és csak ennyit mondott: „Tanuljátok meg magatok, ha akarjátok!” Ez volt minden...

1989 novemberében minden megváltozott. Azok a dalok, amelyeket kazettáról kazettára játszottak át, hogy senki kívülről ne hallja meg, a rádióból szóltak, a nevek, amelyek nyilvánosan 20 évig nem hangzottak el, a médiában szerepeltek. De ez már teljesen más volt...

Újabb és újabb generációk jönnek. Az emberek olvashatnak, hallgathatnak amit csak akarnak, mégis csak kevesen teszik. És a 40 évvel ezelőtti történetek... Gyakran hallani a kérdést: Minek felelgetni, ami volt? Értelmetlen, sőt, kontraproduktív lehet arról beszélni, hogy a történelem az élet tanítója, és hogy a történelem megismerése saját tapasztalataink kitágítása, ha valaki azt sem fogja fel, mi az a tapasztalat, mi a megtanult, mi az elsajátított és mi a velünk született? És főleg, mi

a természetes, és mi az ajándék...

Számomra érdekes, hogy 1968 augusztusában csaknem mindenki az állította, hogy a szövetséges hadseregek bevonulása megszállás. Csak néhány árulóról beszéltek. Két évvel később az igazoló bizottságok előtt azt kellett mondani, hogy testvéri segítség volt. Akik 1968-ban tiltakoztak, hirtelen azt állították, hogy akkor tévedtek, megtévesztette őket a tömegpszichózis... Csak azok ültek a bizottságokban, akik akkor nem tévedtek? Honnan voltak ilyen sokan?

Néhányan hagyták magukat meggyőzni, hogy tényleg testvéri segítség volt, néhányan csak arról, hogy okosabb ezt állítani. A „normalizáltak” fokozatosan „normalizáltak” a többieket...

1968-ban vissza kellett tartani a szenvedélyesebb polgárokat, hogy minél kevesebb áldozat legyen. Amikor néhány diák Védjük a szabadságot! felkiáltással a tankok csöveihez közeledett, Dominik Tatarka rájuk szólt: Védjük a szabadságot, de magunkban! Az akkori fiatalok megértették. Ezen kívül nem volt választás. Az azt követő években már csak a belső szabadságról volt szó.

Ez ma is érvényes. Talán jobban, mint akkor. Végül is, mindig a belső szabadságról van szó. 1968-ban világos volt, ki támad a szabadságra. Volt mit védeni. Az akkori fiatalok szabadabbak voltak, mint bármelyik generáció. Miért? A 60-as években éltek...

Števo Hečko

Polka Pállal beszélünk az 1968-as eseményekről

Úgy látszott, a változások már megállíthatatlanok

Mikor tudatosította, hogy valami történik, hogy olyasmi van kialakulóban, amit később Prágai tavasznak neveztek?

– Az a tavasz nagyon korán kezdődött. 1968 januárjában megvalósult valami, amiről már régebben suttoztak – leváltották Antonín Novotnýt. Előbb a CSKP KB első titkári tisztségéből, ahol meglepetésszerűen a szlovák Alexander Dubček váltotta fel, majd az köztársasági elnöki posztból is, ahol Ludvík Svoboda lépett a helyére. Már januárban új szelek kezdtek lengedezni. Meglepően fel szabadult a közhangulat, megszűnt a sajtócenzúra, ami a többi szocialista országban elképzelhetetlen volt. Nyílt vita kezdődött a gondokról, több új folyóirat jelent meg, az emberek rendkívüli lelkesedést éreztek.

Mit vártak ettől az emberektől, miben érezték a legnagyobb problémát?

– A legnagyobb probléma a szabadság hiánya volt minden téren. Hirtelen új egyesületek alakultak, nagyobb lett a vallásszabadság, új könyvek jelentek meg, addig betiltott filmeket vetítettek. Az emberek felszabadultak a félelemből, mosolyogni

kezdték, a rádióban többször szólt nyugati zene. Egyszerűen nagyobb lett a szabadság, amelyet idősök és fiatalok egyaránt éreztek.

Hány éves volt akkor?

– Tizenhat.

Tudatosította, hogy a Szovjetunió vezetőinek nem tetszik a politika itteni alakulása?

– Igen. Írtak és beszéltek is erről. Magas beosztású politikusaink gyakran kényszerültek arra, hogy különböző találkozókon magyarázkodjanak.

Felmerült önben a fegyveres beavatkozás lehetősége?

– Különleges feszültséget éreztünk, de senki sem várta, hogy ez fog történni.

Feszültség és lelkesedés egy időben?

– A politikában feszültség volt, az emberek között lelkesedés. Eppen ezért nem vártuk, hogy megtörténhet az, ami megtörtént. Emberek ezrei szurkoltak a változásoknak. Úgy látszott, már megállíthatatlanok. Csupán néhányan lehettek, akik elleneztek. De erről nem beszéltek, és nekik sem volt bátorságuk megnyilvánulni. Csak később derült ki.

Mit élt át 1968. augusztus 20-áról 21-ére virradó éjszaka? Mikor tudta meg, mi történik?

– Éjjel aludtam, reggel anyám hazaszaladt a munkából, és elmondta nekem és a nővéremnek, hogy mi történt. Aztán a rádióban szóltak a hírek, meglátogattam néhány barátomat, mind a rádió mellett volt, beszélgettünk...

Zselízen keresztül katonai autók és páncélozott járművek oszlopai vonultak át. Az embereket sokkolták a történetek, tömegesen vásárolták az élelmiszert, azt hitték, kitört a háború. Mivel a barátaimat szülei nem engedték ki, magam szaladtam a vonatra. Léván több volt a történet. Plakátok, rölapok, beszélgetések a magyar katonákkal...

Mit tudtak meg a magyar katonáktól?

– Nekik sem volt áttekintésük, nem

értették, mi történik. Az emberek magyarul kérdezték őket, de ők nem voltak képesek semmit elmagyarázni. Szerencsétlenek voltak, hogy jönniük kellett. De a parancs az parancs... Talán senkinek sem volt áttekintése. Nem értették, mit keresnek itt a magyar katonák – a szövetségeseink. A város vezetésének néhány tagja hirtelen szedett virágcsokorral várta



40 év után is látszik a felirat: ... za Dubčeka

a magyar tisztet. Ez so-kakban negatív visszhangot váltott ki. Estefelé plakátok jelentek meg és feliratok: Támogatjuk Dubčeket!, Megszállók haza! Támogatjuk Černík legális kormányát! Néhány barátommal

A motorosok közeli Mekkája pezsgő hétvégét élt át

NYÍRÁGÓ (cky) – Az utóbbi időben kevésbé kihasznált helyi futballpályán augusztus közepén megpezsgült az élet, bár igaz, ezúttal nem a legkedveltebb sportágnak köszönhetően. A motorosok – és immár a lovasok – városunkhoz közeli fellegvárában ez előbbiek adtak egymásnak találkozót a nyíri Reborned Flames Motoklubnak köszönhetően, amely a rendezvényt szervezte. Több mint száz motor – és motoros –, és ennél sokkal több résztvevő, koncertek, napközben érdekes versenyek, motoros felvonulás, régi ismerősök viszontlátása, új ismerettségek, barátságok, és ...igen, egy kis kakaskodás is – ez történt két napfényes-borús augusztusi napon a futballpályán, ilyen volt a 2008-as nyíri motoros találkozó.

A helybéliek és az ide látogatók is elismerően tapasztalhatják, hogy az önkormányzat mennyire segítőkészen és előrelátóan támogatja a közösségi kezdeményezéseket. Csak a legfrissebb példa egyenesen a szóban forgó rendezvényről: a község szép színpadot állított a futballpálya előtti területen, amelynek most tartották a „főpróbáját”. Ismerve a nyíriek kezdeményező kedvét állíthatjuk, hogy még sok-sok rendezvényt tartanak a helybéli szakemberek által remekül megszerkesztett, nagy fedett pódiumon. Első alkalommal a szerkezet

minden gond nélkül eleget tett feladatának, ezért cserébe pénteken a Pokolgép zenekart, a magyar metál több mint két évtizedes állócsillagát fogadhatta.

A két nap folyamán fellépet még a Trapéz, a Rockin' RockCats, a Nautilus, a Stress, a Blind Mans Buff, a Devil Strett 13, a Darwin Theory és az RB-Rock. A találkozó résztvevőit – úgy tűnik – az égiek is kegyeikbe fogadták, hiszen az esemény színhelyét a péntek éjjeli vihar is elkerülte, szombat este pedig egyfajta színpad mögötti látvá-



nyosságként a holdfogyatkozás szemtanúi lehettek a jelenlevők.

Összességében elmondható: jó buli volt, egy kis rock 'n' roll, egy kis benzinromantika, a sör hideg, a lányok szépek. Viszlát jövőre!

A munkanélküliek száma júliusban 24-gyel csökken

A zselízi mikrorégióban júliusban 2154 munkanélkülit tartottak nyilván, 24 fővel kevesebbet, mint az azt megelőző hónapban. Ebből 1229 nő szerepelt a nyilvántartásban, a munkanélküliek 57,06%-a, 38 megváltozott munkaképességű (1,76%), 59 abszolvens (21,93%) és 1366 (63,42%) olyan személy, aki már hosszú ideje – azaz több mint egy éve – munkanélküli. Júliusban 118 fővel bővült a nyilvántartás, ugyanakkor 142 személyt iktattak ki a regiszterből. Közülük 53 a munkaügyi hivatal segítségével jutott álláshoz, 18 személy más módon helyezkedett el, együttműködés hiányában 44 személyt kizártak, a többiek esetében nem pontosították a kiiktatás okát. A helyi munkaügyi hivatalban júliusban 18 szabad munkahelyet tartottak nyilván.

Ugyanebben az időszakban a járásban 7073 munkanélkülit tartottak nyilván, 4-gyel többet mint júniusban. Az országos munkanélküliség aránya 7,47% volt, Nyitra megyében ez a mutató 6,43%-on, a lévai régióban pedig 10,345%-on állapodott meg (a helyi adatokat nem mutatják ki százalékbán).

Feldolgozta (ik)

Írjuk, mondjuk helyesen!

Jön az euró!

Tudom, semmi újat nem mondtam ezzel, mégis úgy érzem, szólnom kell, mert biztos vagyok benne, hogy a bevezetése után sem múlik el magától a kiejtésére és írásmódjára vonatkozó bizonytalanság. Ugyanis az európai nyelvek többsége „euro”-nak vagy „Euro”-nak írja és ejti a közös pénznem nevét. Tehát rövid „o”-val a végén.

A magyar valószínűleg az egyetlen olyan nyelv, amely idegennek, elfogadhatatlannak érzi ezt a formát. Volt is már belőle némi nemzetközi szóváltás. Az egységes írás- és ejtémód mellett kardoskodók – többek között – azzal is érveltek, hogy – lám! – a csehek is elfogadták az „euro” formát, holott a kontinensünk cseh megnevezése nem Europa, hanem Evropa. Mit akarunk mi, magyarok egy ilyen aprósággal, mint az ékezet?! Csakhogy a magyar nyelvben a magánhangzók hosszúságának vagy rövidségének sokkal nagyobb szerepe van, mint azokban a nyelvekben, ahol olyan mértékben nem tartják fontosnak ezt az „apróságot”, hogy nem is jelölik. Vagy ha mégis, akkor nem ékezettel. A magyarul nem tudókat csak akkor tudjuk némileg meggyőzni az igazunkról, ha felsorolunk

néhány példát, amelyekben az ékezet elhagyásával megváltozik a szó értelme: *hat/hát; bor/bór; deli/déli; fel/fél; tör/tőr; alma/álma; igaz/igáz* stb. Az euro/euró szópár ugyan nem két különböző értelmű fogalmat takar, de az ékezet nélküli alak teljesen idegen a magyar fül számára, mert valószínűleg egyetlen olyan magyar szavunk sincs, amely rövid „o”-ra végződne. Ha átvesszünk egy ilyen szót, a végét azonnal hosszúra változtatjuk. Ezt sugja a nyelvérzékünk. Így lett az eredetileg nyilvánvalóan rövid „o”-ra végződő idegen szavakból *rádió, magnó, televízió, librettó, operáció, prefáció, krédó, leprellő, szignó, csembáló, cselló* és legújabban például *Koszovó*... Azon sem csodálkozom, hogy Párkány hivatalos neve a magyarországi útjelzőtáblákon, vasúti hirdetőményeken többnyire *Sturovó* formában olvasható. Ha magyar írók, költők szlovák neveket említenek, a legritkább esetben tartják meg a szóvégi „o”-t. A Pál utcai fiúkban sem *Jano*, hanem *Janó* az egyik szereplő neve. A szóvégi „o” megnyújtása alól talán csak az Ipolyságtól keletre élő palócok jelentenek kivételt. De ők a toldalékolásban is eltérnek a köznyelvi normától. Amikor a

magyarul beszélők nagy többsége toldalékoláskor hosszúra változtatja a rövid szóvégi magánhangzót, ők megtartják a rövidet. Mi azt mondjuk: *Pista/Pistáék; Gizella/Gizelláék*, ők így ejtik: *Pistaék, Gizellaék*. Ezzel az eltérő nyelvi beidegződéssel magyarázható, hogy míg nálunk a családnevek között inkább a *Dánó, Karkó, Raczkó* forma terjedt el, és legfeljebb az ötvenes évek mindenható anyakönyvvezetői változtattak rajta, addig ugyanezek a nevek Ipolyságtól Kassáig *Dáno, Karko, Raczko (vagy Ráczko)* formában tűnnek természetesebbnek.

Az euró rövidítésével nem lesz gond. A € szimbólumot csak egyféleképpen lehet írni. A szlovák korona esetében ez nem (volt) olyan egyértelmű. Hogy írjuk egy magyar szövegben: Sk, Szk, SzK, SZK, sk, sz, k. vagy szk? Az elfogadott írásmód a pont nélkül írt Sk – a Ft (forint) vagy Rbl (rubel) mintájára. Ha nem rövidítjük, kis kezdőbetűvel kell írunk (kivéve, ha mondatot kezdünk vele.) Az € szimbólum toldalékolása is logikus: €-t, €-val, €-s (tehát semmi esetre sem €-öt, €-óval, €-ós).

Horváth Géza

A mai gondok a múltban gyökereznek

Lapunk márciusi számában beszámoltunk arról, hogy városunk lakosai panasszal fordultak a városi hivatalhoz az AX Stavas vállalat környezetszennyezése miatt. Akkor a cég egyik képviselője csupán tömören nyilatkozott arról, hogy dolgoznak a nem kívánt állapot javításán. Együttal

miatt érkezett, főleg a közeli fák kivágása után. A fák kivágását azért kérvényeztük, mert gátoltak a gyártásban, hiszen a tiszta közüzálekba nem keveredhet falevél... A fák kivágása után vált világossá, hogy korhadtak voltak, és rövid időn belül maguktól vagy egy erős szellőkés hatására

okoza, ezért a cég területének bejáratánál egy 5 km/órás sebességkorlátozó táblát állítottak fel. „Előbb 20-ról 10 km/órás sebességre korlátoztuk a megengedett sebességet, de a járművek így is nagy port kavartak, ezért tovább csökkentettük a sebességet. Alkalmazottaink már megszokták, be is tartják a korlátozást, nem úgy a vásárlók egy része, akik gyakran hazaiak, és saját járművükön jönnek vásárolni.”

További intézkedést is bevezettek: letakarták a futószalagokat, de a legtöbbet a speciális szűrőberendezés felszerelésétől várják. „Ezeket a filtereket az egyes szállítóművek közti esésknél szereltük fel, darabjuk egy millió koronába került. Ezen kívül a gyártás hatékonyságát is növelik, hiszen a por nálunk értékes anyagnak számít. Visszatartásával valójában takarékoskodik. Ez idáig 4 ilyen szűrőberendezést vásároltunk, de továbbiak beszerzését is tervezzük. Újabb technológiákkal ismerkedünk, amelyekkel csökkenteni lehet a pormennyiséget, például ha vízfalat alkalmazunk rakodáskor.

Azt is tervezik, hogy kerítést emelnek és fákat ültetnek a cég területének első részében. Vladimír Jusko elmondta, hogy mindez csupán a por mennyi-

ségének csökkentését szolgálja, hiszen a kavics zúzása, rakodása és szállítása mindig porral fog járni.

Ezek a gondok a múltban gyökereznek, amikor egymással ellentmondó döntések születtek. Az ipari területet 1976-ban alakították ki, amikor a mohi atom-erőmű építésében is érdekelt pozsonyi Doprastav használta. Ekkor alakították ki a kiskerteket is. „Az objektumot 2000-ben vásároltuk meg. Helyre kellett hoznunk, hogy elkezdhesük a termelést. A terület tulajdonviszonya tisztázatlan volt, nálunk csak az adásvételi szerződés volt. Sokáig nem tudtunk hozzájutni a tervdokumentációhoz és a kollaudációs határozathoz... Az archívumokban kutattunk. Ez a múltban történt hibák következménye. Sem mi, sem a kerttulajdonosok nem tehetnek róla. Továbbra is minden tőlünk telhetőt megteszünk, a felsorolt intézkedések mellett a városi kezdeményezések támogatásával is, hiszen nekünk is érdekünk a jó viszony...”

Az AX Stavas támogatta a Föld napját, sőt, Alexander Tóth városházi referens szerint valójában főszponzor volt. Ugyancsak támogatja a Family Fantázia mellett tervezett játszótér kialakítását. (sh)



Az AX Stavas Kft. köfejtéssel és -feldolgozással foglalkozik

a vállalat megegyezett a várossal az együttműködésben.

Fél év elteltével meg szeretnénk volna győződni arról, miként javítottak a helyzeten. Elmentünk a Garam túloldalán levő cég területére, ahol az AX Stavas ügyvezetője, Vladimír Jusko várt.

„A legtöbb panasz a por

kidőlhettek volna. Elmondható, hogy reális veszélyt jelentettek az arra elhaladók számára. Ennek ellenére felajánlottuk a városnak, hogy álljuk a pótlásuk költségeit, a kiültetett fák fajtáját és helyét a város jelöli meg.”

Vladimír Jusko be is mutatja, hogy a porfelhőt elsősorban a gépjárművek gyors áthaladása

A Nautilus táborban búcsúzott a gitáros

Bár az időjárás idén nem kényeztette el a második Nautilus tábor résztvevőit, ez a résztvevők hangulatán egyáltalán nem látszott, sőt, az időnként woodstocki fesztivált idéző eső és sár egyfajta egyediséggel is megajándékozta a rendezvényt. A minőségben és elismertségben egyre erősödő zselízi Nautilus együttes más zenekarokhoz hasonlóan táborba invitálta a rockzene híveit, immár másodszer, amely, bár a szó szoros értelmében nem volt tábor, jól sikeredett fesztivál annál inkább. A zselízi kempingben augusztus 2-án már délelőtt elkezdődött a zeneünnep, amely egészen másnap a hajnali órákig tartott. A pódiumon egész nap egy-

mást váltották a zenekarok: Heaven's Drink (HU), Darwin Theory (SK), Modestly (SK), Vendeatha (SK), Margot (SK), Kerecsen (SK), Left (HU), Connektor (SK). A nap

kicsúcsosodása a somorjai Rómeó Vérzik, a hazai Nautilus és a győri Aurora fellépése volt, a napot – illetve az éjszakát – pedig a szintén zselízi Ayers Rock zárta. A házigazda a tőle megszokott módon közönségbarát fellépést produkált, Pici, az énekes teljesítményét a megfázástól kissé rekedtes hangja sem árnyékolta be, a gitáros Gabóca egy lakodalmi asztalt hagyott ott, hogy színpadra léphessen, Kovi a doboknál biztos támasza volt a csapatnak, Pejő pedig apait-anyait beleadott – mint megtudtuk – utolsó koncertjébe a zenekarral. A ritmusgitáros tehát ezen a fellépésen mondott búcsút a Nautilusnak. Helyettesét még keresik, a nyíri koncerten például a hazai Pólya Csaba játszott. A végső döntés rövidesen megszületik.

(ck)



Mentünk, főztünk, (majdnem) győztünk

Magyarország, Martfű, 2008. augusztus 20–21. Ide járunk már évtizedek óta, de csak az idén tartották meg az I. napraforgó fesztivált, melynek keretén belül meghirdette a város azt a főzőversenyt, amelyikbe kicsi



csapatunkat, engem és a feleségemet is bevezettek a martfűi barátaink. Akik kóstolták

az általunk készített ételeket, Zselízen vagy Martfűn, nem kételkedtek a sikerben úgy, mint mi magunk sem. A nemzetközi mezőny erős volt, a magyar ételek mellett svéd, német, holland és thaiföldi ételek is készültek.

Mi ketten egyszerű szlovák ételekkel neveztünk be, és a demikát leves mellett harulát, juhtúrós csuszát, sztrapacskát és laksát készítettünk savanyú káposztával és szilvalekvárral meg mákkal, és ezekkel igyekeztünk elnyerni a zsűri kegyeit. A verseny előtt meglátogatott bennünket Martfű polgármestere, Dr. Bakonyi Péter és sok sikert kívánt. Nagyon megdolzunk az étellekkel de megérte, mert végül a magyar és a holland csapat mögött a harmadik helyért járó kupát hozhattuk haza, miközben a zsűri külön megdicsérte ételünket. Jövőre újra ott a helyünk, a kupát meg kell védeni.

Mgr. Ottmár Gábor

Játszótér – valami megmozdult...

Egy ideje szó van arról, hogy játszóteret alakítanak ki a Csikókert és a Family Fantázia közötti területen (az Akác és a Piac utca találkozása). A városi képviselő-testület májusi ülésén Polka képviselő interpellációjában kérte, közöljék a munka menettervét. Végül a dolgok megmozdultak.

A rendezetlen fák és bokrok kivágása után ki kellett tisztítani és rendezni kellett a területet, a keletkezett hulladék elszállítására pedig gépeket kellett biztosítani. Martosy Péter képviselő kezdeményezésének köszönhetően, aki felkérte az AX Stavas vállalatot e munkák elvégzésére, elkezdődtek a rendezési munkák.

„Számomra az a fontos, hogy a munka, amely egyébként csaknem 100 000 koronába (3319 €) került volna, nem került a városnak semmibe. Az AX Stavas biztosította a szállítást, elég volt felkérni őket. Persze részükről ez bizonyos kompenzációként fogható fel a környezetszennyezés miatt, bár hallottam, hogy ennek csökkentésében is értek el eredményeket. Ha azt szeretnénk, hogy városunk fejlődjön, szükségünk van működő iparra. És az iparral mindig vannak bizonyos gondok” – mondta Martosy Péter, majd hozzátette: „Ha több ilyen sikeres vállalkozás lenne városunkban, mindjárt más képet mutatnánk.”

(sh)



Népművészeti tábor – ötödször

Öt évvel ezelőtt felvetődött az ötlet, hogy nyári népművészeti tábor szervezzenek városunkban, amelyben gyerekek népi mesterségeket, táncolni és zenélni tanulhatnának. A Városi Művelődési Központ megszüntetését követően a kulturális központ jogalanyiség nélkül maradt, így a támogatást kérő pályázatot a Baglyos Ház polgári társaság adta be. Ennek megszűnése után, 2005-től a szervezői feladatokat a Tiszta Forrás Alap vállalta fel.

Az 5. évfolyam idén augusztus 10-től 16-ig tartott. A rendezvényt a kulturális minisztérium, Nyitra megye, a Magyar Művészeti és Közművelődési Alapítvány, Zseliz város, a büntetés-végrehajtási intézet és a Lévai Regionális Művelődési Központ támogatta. A táborban 85 gyermek vett részt az ország déli területeiről, Galántától Nagykürtösig, de Magyarországról és a Vajdaságból is. A tanítás reggeltől késő estig folyt 12 pedagógus felügyelete alatt. A gyerekek a táborban elsajátított tudást az augusztus 15-ei gálaműsorban mutatták be szüleiknek és a többi érdeklődőnek a városi kultúrotthonban.

(sh)

Találunk módot sportolóink elismerésére?

Két zselízi is tagja volt a szlovák válogatottnak a pekingi olimpiai játékokon. Bár nem jutottak a döntőbe, már az a tény, hogy teljesítették az olimpiai szintet, és ott lehettek a világ legjobb sportolói között, elismerésre méltó. Ez alkalomból felvetődik a kérdés, amelyet az elmúlt időszakban már lapunk több olvasója is feltett: **miért nem hirdetik ki az utóbbi időben városunk legeredményesebb sportolóit?** Egy időben szokás volt évente kitüntetni a város legjobb sportembereit és csapatait, ám az utóbbi 4–5 évben ez az aktus valahogy abbamaradt. A miértre, illetve inkább a tiszteletadás lehetséges felújításának támogatására kerestünk választ a képviselő-testület két tagjánál, akik leginkább foglalkoznak a sporttal kapcsolatos kérdésekkel. **Gulyás Róbert:** – Szerintem egyértelműen hiányzik az ilyen jellegű elismerés. Egyelőre nem tudok róla, hogy készülne valami hasonló rendezvény. Ez egy olyan társadalmi esemény lehetne, amelyekre szükségünk lenne a városban. El tudom képzelni, hogy – mondjuk – három egyénnek és csapatnak lehetne évente odaítélni a díjat, a kritérium az eredményesség és városunk példás képvisellete lenne. **Ladislav Vékony:** – Az eredményes sportolók kiértékeléséről és elismeréséről még nem esett szó részlegünk tanácsának ülésein, bár személy szerint támogatnám ennek az aktusnak újbóli bevezetését. Szerintem városunkban elfeledkezünk sikeres sportolóinkról. Előnyünkre válna, ha emelnénk a helyi sportkultúra nívóján. A sikeres sportolókat láttatni kell. Jó gondolat, megteszek mindent azért, hogy felújítsuk ezt a hagyományt.

A képviselők tehát támogatni tudnák a sportolók elismerésének bevezetését. Ebben a tudatban csak meg kell teremteni az elismerés formáját, háttérét és szervezését, és városunk – vagy más esetben a környező községek együttműködése mellett régióink – sikeres sportolói reflektorfénybe kerülhetnek. Mivel már idén is szó volt arról, hogy városi bált kéne rendezni, várható, hogy jövőre meg is valósul. Mi lenne, ha ezt a két rendezvényt – a bált és a sportolók kitüntetését – egybekötnénk egy magas színvonalú társadalmi rendezvény keretében?

(ky)

Szódó napja

Július utolsó szombatjának reggelén a Szódó központján áthaladók számára nem maradhatott észrevétlen a furcsa nyüzsgés, valami jelentős történésnek az előkészülete. Sátrak, nézőhelyek, a feldíszított kultúrház előtti terület, gyermeksarok játékokkal és előkészített alkotóműhellyel, a vidám zene első ütemei, a kürtőskalács és a büfében készülő többi finomság illata..., a sürgés arra engedett következtetni, hogy nagyszabású rendezvény van készülöben. Hiszen minden szódóinak és kedves vendégeiknek szólt. Minden látogató, aki jelenlétével megtisztelte és a Szódó Polgári Társulás tagjainak és segítőknek erőfeszítését, észrevehette, hogy a sürgés a következő szódói ünnepségnek szól, amely hagyományos folytatása a két évvel ezelőtti, a község fennállásának 850. évfordulója alkalmából megrendezett ünnepi rendezvénynek.

Aki odaért a Szódói Nap elnevezésű rendezvény ünnepélyes megnyitójára, Polka alpolgármester köszöntőjéből megtudhatta, hogy „Szódón érdemes élni...”, valamint hogy Szódó maga is él, dinamizmust és aktivitást sugároz. Ez így van. Szódó valóban él. Ezen a szép nyári szombaton is élt – a zenében, táncban, vidám

szóban, amely szlovák és magyar folklór- és egyéb csoportok, mazsorettek, táncosok, énekesek és idén színjátszók fellépésében közvetítődött a nézők felé. A hosszú, tartalmas és színes programot időnként szünetek szakították meg, de ezek csak a nézők aktivizálását szolgálták, akik a szódói gazdasszonyok süteményeit, kalácsait kóstolhatták meg a sütőversenyen.



A nézők szavaztak, az ingyenc nyelvek kóstolgattak és értékelték az ízeket, a külsínt és az ötletességet.

A Szódói Nap programjának szemtanúi

értékelhették annak gazdagságát és felszabadságát. Akik sokáig kint maradtak, tanúi lehettek az esti utcából előkészületeinek. Először csak néhány pár merészkedett táncba, de a sűrűsödő sötétség és ritkuló gyereksereg meghozta a többiek kedvét is a mulatáshoz, tánchoz és énekléshez. A szódóiak teljes erőbedobással szórakoztak, kedvezett nekik az idő és a hangulat is, amelyről ők maguk gondoskodtak. Jókedvvel, vidám csevellyel, táncsal, jó borral, amelyet a barátokkal és szomszédokkal fogyasztottak el. Így is van rendjén. A jókedvet nem a környezet, hanem főleg az emberek teremtik meg. Akik eljönnek, és örülnek az átélt napnak.

Ezt tudja mindenki, aki átélte a Szódói Napot. Érezte, és még sokáig emlékezni fog rá. Aki nem jött, bánhatja.

Ismét bebizonyosodott, hogy ha van akarat, van mód is. Lehet szép rendezvényt szervezni. Ehhez is emberek kellenek.

Szódó ismét bizonyította, hogy zöld utat kell adni a lelkesedésnek és kedvnek, aztán valami szépet élhetünk át. És olyankor „érdemes élni...”

Juliana Hanzová

A városi napok műsora

2008. szeptember 12., péntek (Kultúrotthon)

17:00	1968—2008. Megemlékezés 1968 augusztusáról. Kiállítás Kossuth Ilona és Polka Pál dokumentumaiból.	17:00
	Fekete-fehér – a budapesti Váradi Levente fényképész folklórral kapcsolatos műveinek kiállítása	18:0–20:00
18:00	Irigyelik a cigányok, hogy én Zsigulival járok... – Potta Géza emlékére – filmvetítés a híres abaujszinnai cigányprímásról	19:00–21:00
19:00	Barangolások az Alsó-Garam mentén – a budapesti HONVÉD táncszínház fellépése	21:00
22:00	Táncház Cseh Tamással és barátaival	

2008. szeptember 13., szombat (Szent Jakab tér)

11:00–15:00	Három kívánság a szabadidőközponttal gyerekeknek	15:00
14:00–18:00	Népi mesterségek bemutatója (alkotóműhely – színes papírborítók készítése, agyagformálás, csomózott karperecek, gyöngy-nyakékek, fából készült fejtörők, játékok...; szórakoztató attrakciók – ródeó-bika, szörf-szimulátor, gumi ugrálóvár)	15:30
15:00	Ribike – népmese a dunaszerdahelyi Epoptheia Színházi Műhely előadásában	17:00
		19:00

Silák Emil – gyermekműsor Roman Mihálkával és lévőai barátaival

Táncos Vendégségben – külföldi folklórcsoporthoz fellépése (Kultúrotthon)

Interoperett 2008

Utcabál a lévőai Romix zenekarral

2008. szeptember 14. vasárnap (Szent Jakab tér)

Ébresztő a komáromi Veselá kapela fúvósokkal

A városi képviselő-testület ünnepi ülése

Népi mesterségek bemutatója

Zenés műsor a komáromi Veselá kapela fúvósai

Gálaműsor – megnyitó

Örökzöld dallamok Goda Marikával és Szabó Olgával

Folklórparádé. Fellép: a Jednota néptáncgyűttes (Hloňany – Szerbia), a Boróka néptáncgyűttes (Barcs), a Fóti Népművészeti Szakközépiskola és Gimnázium Néptáncsoportja, a Tébláb Gyermek Néptáncgyűttes (Budapest), a zselízi Kincső Ifjúsági Néptáncgyűttes

Rock-koncert az autókempingben – Live Mirror, Olympic, Hard, Turbo, Kalapács, Peter Cmorík, Beatrice

Parkolás a lakóházak előtt – egy megoldásra váró gond

Az egyik tavaszi önkormányzati ülésen felmerült néhány „Kínai-lakótelepen” élő zselízi lakos kérése, akik parkolóhelyet szeretnének bérelni a várostól

lakótelepen.

„A városnak hivatalosan nincs kijelölt parkolóhelye, ezért ebben az esetben csak a területet adhatná a város bérbe” – mondta

viszont több lehet a jelentkező mint a hely, ezért az eljárás nem lenne teljesen igazságos.

A város jogi képviselője, **dr. Nyúl József** elmondta, hogy az Al-

kotmánybíróság nemrég döntött egy ilyen ügyben. A döntés szerint a város nem köthet szerződést a parkolásról, és a parkolásért nem szedhet helyi illetéket vagy adót. A végzés értelmében a parkolás fizetett szolgáltatás. Ilyen esetben azonban nem lehet szó kizárólag a hely biztosításáról, a szolgáltatónak ezen felül nyújtania kell valamit, például a parkolóhely őrzését kellene felvállalnia. Határesetként talán megvalósítható lenne az a megoldás, hogy az érdeklődő

bérbe venné a szükséges területet közelebből nem pontosított céllal, amelyen akár parkolhatna is. Jelentkező biztosan akadna, aki szívesen fizetne azért, ha biztos

lehetne benne, hogy gépkocsiját bármikor egyenesen az ablaka alatt állíthatja le, nem pedig 50 méterrel arrébb, ha egyáltalán esténként talál parkolóhelyet. A város beleegyezése esetén is kérdéses lenne, hogy tudná-e a bérlő biztosítani magának a parkolóhelyet. A jogász szerint vitára adhat okot a kérdés: ki lenne a felelős, amennyiben a parkolóhelyet valaki más elfoglalná, hiszen a hely bekerítése nem jöhet számításba. A vita végül abba a logikus megállapításba torkollott, hogy a városnak előbb ki kellene jelölnie a parkolóhelyeket, és csak ez után láthat hozzá a kérdés megoldásához. Az újabb parkolóhelyek – vagy garázsok – építésének kérdése még mindig megválaszolatlan maradt. A városi hivatal építésügyi osztályán azonban elárulták, hogy előkészületben van egy, a városban való parkolás lehetőségeiről tájékoztató tanulmány, valamint a kultúrház körüli parkolóhelyek kialakításának tervrajza, amely szeptemberben készül el.

(ik)



bejárataik előtt. Míg néhány évvel ezelőtt a társasházak előtti parkolás nem ütközött semmilyen nehézségbe, az utóbbi időben, főleg esténként, nehezen találni szabad parkolóhelyet a

Marianna Šedivá, a pénzügyi és gazdasági osztály vezetője. Ennek alapján végül is megállapították, hogy elméletileg lehetséges a házak előtti egyes parkolóhelyeket bérbe adni az érdeklődőknek,

A hőszolgáltatás ára nem növekszik jelentős mértékben

A Tenergo Brno Rt. 2005-től lakásfenntartóként és hőszolgáltatóként üzemel városunkban. A zselízi üzem fő feladata az elkövetkezendő időszakban az lesz, hogy központosítsa a hőszolgáltatást, és a megújuló forrásokra – biomasszára, konkrétan szalmára – álljon át. A cég még idén rákötí a városházát, a városi rendőrség épületét és a fogászati rendelőt a saját hőszolgáltató rendszerére, amelyre a kórházat már tavaly csatlakoztatta. Az év végéig befejezik a Béke utcai kazánház átépítését biomassza-üzeművé, amely központosított hőforrásként működik majd. Ezzel függ össze, hogy júliusban áthelyezték a kazánház mögötti garázsokat. „Mivel a garázsok áthelyezése jelentős költségekkel járt, megegyeztünk a várossal, hogy a garázsok új helyének előkészítését a város, az áthelyezésüket cégünk állja” – mondja **Tibor Ešek**, a Tenergo zselízi

üzemének igazgatója, aki szerint a biomassza üzemű fűtésre való átállás nem rontja a környező

a Štúr utca felől. Télen 3–4 fuvarra, az átmeneti időszakban naponta egy, nyáron hetente egy



lakóházakban élők életminőségét, és a forgalom sem növekszik meg annyira, hogy zavaró legyen: „A kazánház mellett csak a szükséges mennyiségű tüzelőanyagot tároljuk. Az ellátás a régi bekötőúton történik majd, amelyen a szenet is szállították,

fuvarra lehet számítani. Semmiben sem lesz hasonlítható a szénrel való tüzelés időszakára.” Az átállás fokozatos lesz, és az év végéig megtörténik, de a gázkazánokat meghagyják előre nem látható helyzetek és fűtési csúcsok esetére.

– Hogy érzékelik majd pénzügyileg a fogyasztók a biomasszára való áttérést? – kérdeztük **Ešek Tibort**: „Negyedik éve tevékenykedünk a városban. Megállapíthatom, hogy azokban a lakásokban, amelyeket mi látunk el, a lakók már ötödik éve azonos árat fizetnek. 2005-ben a fogyasztók 30–40%-a kapott vissza az évi elszámolásnál, egy évvel később 50–60%-uk, tavaly már 95%-uk esetében volt túlfizetés. Mindeközben folyamatosan emelkedett a földgáz ára, amely a hőenergia árának 65%-át teszi ki. A földgáz ára 2005-től mostanáig 27%-kal emelkedett, emellett a mi kiadásaink a 2005-ös év szintjén maradtak. Az árszint tehát megmarad a következő években is, éppen az új technológiának köszönhetően. Ha a földgáznál maradtunk volna, előbb-utóbb emelnünk kellett volna az árakat.”

(ic)

Hiba a költségvetésben...

1. old. →

A polgármester felajánlotta a képviselőknek, juttassák el neki elképzeléseiket a jövő évi költségvetéssel kapcsolatban, és ezek alapján készül majd el a 2009-es büdzsé javaslata néhány változtatban. A képviselők tudomásul vették a beszámolót, és javasolták, hogy az észlelt hiba miatt módosuljon a költségvetés. A polgármesternek javasolták, értékelje át az EUFC tanácsadó céggel való együttműködést az europrojektumok sikerességének szemszögéből. A testület jóváhagyta a városi könyvtár gazdálkodásának elemzését, a város szerkezeti struktúrájának módosítását, a városi napok alkalmából rendezett vásár rendtartását (2008/2. sz. ÁÉR), a városi munkarendtartás kiegészítését, és a képviselő-testület tárgyalási rendtartását (2008/3. sz. ÁÉR).

A testület a városi vagyon eladásáról is tárgyalt. A legérdekesebb egy helyi vállalkozó kérvénye volt, aki 5 millió koronáért (165 969 €) a szolgáltatások házáat szeretne volna megvásárolni. Néhány képviselő jelezte: nem zárja ki, hogy támogatná az eladást, ám csak

magasabb áron. „A bevételből felújíthatnánk a munkásszálló épületét” – javasolta Vojtech Tomašovič. Turza Irén képviselő is kevesellte a felkínált árat, összehasonlításként felhozta a Vepos volt épületének néhány évvel ezelőtti eladását a munka- és szociális ügyek hivatalának. A képviselők nem hagyták jóvá az eladást.

A testület mindenféle ellenvetés nélkül feloszlatta lapunk szerkesztőbizottságát. A szerkesztőbizottsági tagok alternatívájaként működne a jövőben a külső munkatársak, az ő jutalmazukat szabályozó rendelet nem kapott a testületben támogatást, elfogadása az egyik legközelebbi ülésen várható. Döntés született a városi kitüntetések odaítéléséről: Pro Urbe-díjat kap idén Gubik Ági és Mokos Attila színművész, a polgármesteri díjat Róbert Straka gimnáziumi tanár kapja.

A város két projektumot készül beadni, amelyek esetében a képviselőknek jóvá kellett hagyniuk az önrészt. Az egyik egy hulladékgyűjtőhely kialakítása, amelynek összköltsége 7 534 686 (250 105,75 €), az önrész pedig

376 734 korona (12 505,27 €), a másik az Sznf utca 9. alatti óvoda átépítése és bővítése, amelynek 5%-os önrésze 1 312 000 korona (43 550,42 €).

A tárgyalás végén az interpelláció keretében a képviselők további témákkal foglalkoztak: néhányan kereskednek az állandó lakhelyre való bejelentéssel, roma gyerekek garázdálkodnak a teme-

tőben, a Szupermarket melletti parkoló kérdése, europrojektumaink sikerességi mutatója, a Béke utcai virágágyas, amely korlátozza a forgalmat, a Petőfi utcai sörözőből kiszűrődő gyakori zaj, a városi számlákat a végrehajtó augusztusban leblokkolta. Néhány témával lapunk e számában, továbbiakkal a közeljövőben foglalkozunk.

(ik)



A Slovakia Speciális Kinológiai Mentőszolgálat szeptember elején nemzetközi gyakorlatot szervezett Lekéren, amelyen hazai, cseh, lengyel és magyar mentők vettek részt. A megnyitón jelen voltak a rendőrségi helyi és kerületi vezetői, különböző partnerszervezetek és hivatalok képviselői. A gyakorlat célja a tapasztalatszerzés volt, elsősorban a romok közül és a gazdasági épületekben való mentés terén. A rendezvényről legközelebb bővebben is beszámolunk. (ak)

Három kérdés a költségvetésről Csenger Tibor képviselőnek

A testület tárgyalta a város gazdálkodásának első féléves elemzését. Milyen következtetéseket vont le az anyagból?

– Az idei első félév gazdasági elemzése nem tükrözi híven a felállított költségvetést, meglátásom szerint kissé félrevezető, hogy bizonyos kiadások máshová vannak elkönyvelve. Az összegek „ülnek”, de nem látom át pontosan a könyvelés szerint a kiadásokat. A költségvetés legközelebbi módosításánál ezért javításokra lesz szükség. Példának említeném a városi szolgáltatások könyvelését, amelynél bizonyos tételek alul-, más tételek magasan túlteljesítettek. A zöldterület-gondozás költségei magasan meghaladták a költségvetési tervet, az útkarbantartás területén pedig alacsony volt a merítés.

Voltak más észrevételei a költségvetés merítésével kapcsolatban?

– Szerintem városunknak alacsony a költségvetése. A zöldvezet és a kommunikációk karbantartása (a kommunális szolgáltatások fejezetében) nagyon magas: a teljes költségvetés kb. húsz százaléka. Ez nekem azt mutatja, hogy túl kicsi a költségvetésünk, amely nem növekszik olyan arányban, ahogy ez a tétel növekszik majd. A növekvő energiaárak és bérköltségek mellett nehéz a másik oldalon csökkenteni a költségeket, ezért a bevételek növelésére kell összpontosítanunk. A megoldás tehát egyértelműen a bevételek növelése lenne, mégpedig a pályázati összegek által, amelyek „keresztülfolynak” a költségvetésen. A képviselők és a város lakosai is elvárják, hogy ezek a pénzek megjelenjenek a városban, hiszen ezek jelentősen megváltoztatják a költségvetés képét, és természetesen az arányokat is. Nem mindegy, hogy a karbantartásra 10 vagy 20 százalékot fordítunk-e az éves költségvetésből.

Hogyan fogadná a költségvetés felállításának azt a módját, mely szerint a képviselők megjelölnék saját területükön a jövő éves tennivalókat, az első tárgyalási körben le tisztáznák a tevékenységek sorát, és a megmaradt alapján készülné egy testre szabott költségvetés?

– Amíg ilyen lesz a költségvetés, addig ez az elképzelés illúzió marad. Ha csak minden képviselő egy egymilliósi beruházást tervezne be, kérdéses, tudnánk-e találni 12 milliót (398 327 €) ezekre a célokra. Egyébként nehéz véleményt mondani erről a hozzáállásról. Elkészült a fejlesztési terv, amelyben szerepelnek prioritások és tevékenységek. Ezek adóttak.

(vk)

Nehezen született egyezség

Július 21-én rendkívüli ülésen tanácskozott a városi képviselő-testület. Az ülés célja az előző soros ülésen a kis vízierőmű építésére és üzemeltetésére kiválasztott Hydroenergia vállalatvaló megegyezés jóváhagyása volt. A július 3-ai szavazás után úgy tűnt, maga az együttműködési megállapodás elfogadása csupán formalitás lesz, mégsem volt ez így. A képviselők rengeteg részletet „kiveséztek”: van-e értelme minden szerződés és megállapodás szövegét külön-külön jóváhagynia a testületnek, mi a célja a megállapodásnak, nem kelle-e részletesebb megállapodás... Gulyás Róbert megemlítette a sárai esetet, ahol elkezdődött, de nem fejeződött be egy kis vízierőmű építése. Ezzel kapcsolatban hiányolt a megállapodásból egy részt, amely szabályozta volna a feltételek megsértése esetén alkalmazható büntetések jellegét és magasságát. Polka Pál kiemelte, hogy az együttműködés lehetőséget ad a folyópart kulturáltságának emelésére és a biodiverzitás-program támogatására. Végül a képviselők elfogadták a javaslatot. Elfogadták a városi jutalmazási rendtartás módosítását is, amely szerint emelkedik az alpolgármesterek jutalma.

(cy)



A tartalomból



Parkolás – a zselízi lakótelepi lakosok nagy gondja

4. old.



Megemlékezzünk 1968 augusztusáról

4. old.

VÁROSI NAPOK 2008
szeptember 12–14.
Részletes műsor

4. old.

Augusztusi önkormányzati ülés

Hiba a költségvetésben, érdeklődés a szolgáltatások háza iránt, döntés a városi kitüntetésekről

Több mint egy évvel a főellenőr leváltása után, az önkormányzat augusztusi, 19. rendes ülésén a képviselők megválasztották a város új főellenőreit. A posztot az érsekújvári Pavol Farkas szeptember 2-án foglalta el. Az új főellenőrünk a pozsonyi közgazdasági egyetemen végzett, jelenleg a pozsonyi jogi főiskola hallgatója. Mind a képzettsége, mind a felmutatott könyvvizsgáló-aszisztensi és Nagylapáson szerzett főellenőri tapasztalata – úgy tűnik – meggyőzte a képviselőket arról, hogy megtalálták

a megfelelő embert.

Az alapiskolák gazdálkodásának elemzése és az új tanévre való felkészültségükről szóló beszámoló több síkon is vitaindító volt. Martosy Péter képviselő megjegyezte, hogy az iskolák finanszírozása arányos a tanulók számával, ezért nagyobb figyelmet kell szentelni iskoláink marketingjének javítására. Melczér Gábor kifogásolta, hogy a beszámolókból hiányoznak a szeptembertől érvényben levő új iskolatörvényre való utalások. Mint megtudtuk, ennek

az az oka, hogy a módszertani utasítások a beszámolók elkészülte után érkeztek meg. Polka Pál alpolgármester kijelentette: nagyobb aktivitást várt volna el a szabadidőközponttól, főleg a nyári szünet idején. Végül a képviselők tudomásul vették a beszámolókat. Az iskolatanácsok összetétele és az iskolai ügyekről szóló általános érvényű rendelet miatt szeptemberben rendkívüli ülésen találkoznak.

Ugyancsak vitákat váltott ki a város első féléves gazdálkodásának elemzése. Ennek

elsősorban a költségvetés összeállításánál vétett számítási hiba volt a tárgya, amelyet csak nyáron sikerült felfedezni, annak ellenére, hogy évközben a költségvetést már háromszor módosították. Martosy Péter azt javasolta, hogy – a városi hivatal munkájának javítása érdekében – a felelős kapjon pénzbüntetést. Cserba János a pénzügyi részleg tanácsának nevében rámutatott a támogatások és a projektumok alacsony költségvetési teljesítésére.

→2.old.

A Barsi Múzeum támogatja a zselízit

„A Ján Danóval, a lévai Barsi Múzeum igazgatójával folytatott tárgyalásaink alapján úgy tűnik, hogy a zselízi múzeum megalapításának útjában nem áll semmilyen komolyabb akadály” – jelentette ki Kádasi Erzsébet városházi koordinátor augusztus végén. Az igazgató szerint a város megalapíthatja a múzeumot, a kiállítási tárgyakat kikölcsönözheti a lévai intézménytől, a Baglyos Ház épülete, amely helyet adna a múzeumnak, pedig most is a város tulajdonában van. A városi képviselő-testület szeptemberi ülésén a városatyák elé kerül egy részletesebb elemzés a múzeum kialakításának feltételeiről és pénzügyi vonzatairól.

(ck)



Szódó napja 2008: ismét egy sikeres rendezvény

Foto: (šh)